DIARI CATALÀ DE Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 1 pta. mes
Edició matí. 1 » »
Espanya . . . . . 4'50 ptes. trim.
Unió postal. . . . . 9 » »
Paquet de 30 números. . 90 cèntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració: Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol (PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA: Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats y reclams a preus convencionals. Pera la edició del vespre s'admeten esquelas mortuories fins a les sis de la tarda. Pera l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,788 — Barcelona: Dilluns 16 de setembre de 1912 — Edició del MATÍ

SANT DEL DIA: Sts. Corneli, p. y mr.; Cipriá, b. y mr.

Sent de demá: L'impresió de les llagues de St. Francesch.—**Quarenta Hores:** A la Iglesia de Religiosos Arrepentidos.—Hores d'exposició: De 2'4 de 9 del matí a 2'4 de set de la tarda.—**Domá:** A la mateixa Iglesia—**Cort de Maria:** Ntra. Sra. del Carme, a les Jerónimes, a Sta. Agna, a Sta. María del Mar.—**Domá:** Ntra. Sra. dels Desamparats, al Pí, o a St. Agustí.—**Missa d'avuy:** St. Corneli, Papa, y San Cipriá, bis. y mrs.; color vermell.—**La de doma:** St. Pere de Arbués, mr., c. vermell.—**Adoración nocturna:** Dijous, dia 19. Torn de St. Lluis Gonçaga.

Observatori Meteorológich de la Universitat.—Director: E. Alcobé. — 15 de setembre
HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 3 tarda.—Barómetre a 0° y al nivell del mar: 765'04; 762'20.—Temperatures: Máxima, 27'0 sol; 23'8 ombra.—Mínima: 14'2 ombra; 10'8 reflector.—Temperatura a la ombra: 21'2; 22'5.—Pluja a les 24 horas: 000'00.—Aigua evaporada en millimetres: 5'54.—Graus d'humitat: 52; 63.—Direcció del vent: SSO.—Velocitat del vent: 300 km.—Estat del cel: seré.—Núvols. Classes: 00.—Cantitat: 0'0; 0'0.
Sortida del sol: 5'31 — Posta: 6'1. — Sortida de la luna: 1'50 n. — Posta: 9'4 t.

D. Andreu Audet y Forcada

ha mort a la edat de 71 anys

(A. C. B.)

Sa afligida muller donya Leocadia Puig, fills don Andreu y don Francisco, filla política donya Rafela Viñals, néts, cunyades, nebots, cosins y demés parents, tenen el greu dolor d'anunciarvos sa mort y vos preguen el tingueu present en les vostres oracions y vos serviu assistir a la casa mortuoria, carrer de Tuset, n.° 50 (Torra), avuy, dilluns, a dos quarts de quatre de la tarde, pera acompanyar el cadavre a la parroquial iglesia de Santa María de Jesús y d'allí a sa darrera estada, Cementiri del Sud-Oest.

No's convida particularment

Tusquets y C.ª S. en C. Banca Borsa.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9
Negociem els cupons Interior y Amortisable 4 per 100, Municipals, Carbons, Foments, Cotxes, Alacants, venciment primer de octubre pròxim.

E. Prat de la Riba

La Nacionalitat Catalana

SEGONA EDICIÓ

Un vol. de 152 pág., de 20 × 13 cm., en excelent paper vergé

Edició popular: 50 cts.

Ab cobertes a dues tintes y el retrat de l'autor: 1 pta.

DE VENDA EN LLIBRERIES Y KIOSCOS
DIPÓSIT EN AQUESTA ADMINISTRACIÓ

D. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)
Negociem el cupó Interior, Amortisable 4 %, Alacants, Municipals, Carbons de Berga, Foment d'Obres y Construccions y Cotxes y Automòvils, venciment 1.er octubre pròxim.

ANÓNIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de CIMENT ARMAT ab revoltons de guix
Patent núm. 51.570. — Economía, resistencia, depressa en construir Dipósits. Canonades, Ponts, Edificis industrials y tota mena de construccions ab ciment armat

Dr. E. Perearnau dels Hospitals de París. Vías urinarias y sa cirurgia. Plassa Urquinaona, 2, 1.er De 12 a 1 y de 4 a 5; festius de 10 a 11

Futurs de cotó A. Gabarró Garcia, — Lauria, 33. Teléfon 2,631. S'executen ordres als mercats de Liverpool, Nova-York y Nova Orleans. — Demanin foliet explicatiu y detallat

La qüestió dels Enginyers industrials

Fa temps que regna l'anormalitat en la carrera d'enginyer industrial; havent-se produit vagues, desordres, atropellts, suspensió de classes, que tothom coneix. Però el mal perdura, va fentse crònich, essent de deplorar que no s'hagi posat fi al actual estat de coses del que'ls alumnes de la Escola son els més directament perjudicats. Impera el desacort, y no sembla sinó que's perseguexi un fi desconegut, impossible d'esbrinar. Per la rahó de que tenim un nostre fill alumne de la Escola de Barcelona al qui, com als seus companys se'l prava d'examinarse pel juny prop-passat, no podem ja esperar més pera demanar, als qui pugun contribuirhi, que cessi la situació actual impossible de sostenirse.

¿Què'n treyem del sacrifici que representa durant anys el tenir un fill a ciutat, que exigeix un presupost no gaire escàs, pera que, a la ocasió, se vegi sense poguer seguir la vía natural, impossibilitat d'examinarse y fentnos fer càlculs que may s'hagués pensat en acariciar si les coses anassin com cal esperar en una nació mitjanament governada.

La carrera d'enginyer industrial es una de les poques que ofereixen actualment certa garantía de veure compensat l'esforç y la paciencia esmersats durant anys (pots els que's necessiten pera arribar a la llicenciatura), sempre y quan puga exercirse ab llibertat y sense traves, que no hi ha rahó que les aboni. Y, no obstant, es la que més desamparada per part dels qui son obligats a fer tot contrari de lo que practiquen.

N'hi ha prou ab llegir els programes de les assignatures reglamentaries pera dedurr lo molt competents que poden eixir de la escola els qui tenen abnegació suficient pera arribar al final de la carrera; tant en questions d'hidràulica, construccions, mecànica, com química y electricitat. Pera dominar en absolut semblants materies, s'exigeix en els primers anys un profondíssim estudi de les matemàtiques com en cap altra escola y universitat del extranger.

Rès, donchs, més just y natural que després de graduarse pugui el deixeble aplicar els coneixements adquirits als múltiples problemes que's deriven dels mateixos; y, no obstant, no passa aixís. Aquí s'obliga a estudiar una sèrie d'assignatures que després no li serviràn al alumne; per quant venen creantse absurdes limitacions que reduixen la esfera d'acció en que té que moures tot aquell que vulgui aprofitarse de la carrera que ha cursat. Pera comble de estranyeses algú tingué la gran pensada d'igualar a's oficials de l'artillería terrestre y als de la marina de guerra ab els enginyers industrials, encara que may haguessin concorregut a la Escola ni molt menys s'haguessin graduat: poguent exercir la carrera de enginyer industrial. Tot això ha originat l'actual conflicte, que tothom deplora y cal que les persones que ho tenen a mà s'ho prenguin ab empenyo pera arribar a una solució honrada pera la classe d'enginyers industrials y pera la pau pública.

P. GUSI BOFARULL.

Bàscara (Girona).

GLOSARI

FLOS SOPHORUM

XXV

LAPLACH Y L'ANALOGÍA

L'analogía es pera el Sabi com una dama qui's gronxa en un balancí. Cap endarrera, cap endavant, gran impuls; però aviat, ben prudent, un inflexible límit. Aquest joch té tanta bellesa, que es una joya seguirlo ab els ulls. Heusaquí com Laplace presenta exemples d'analogía, tot disertant sobre l'analogía: «Com el sol fà descloure, per l'acció benefactora de la seva llum y la seva calor, els animals y les plantes que cobreixen la terra, nosaltres judiquem, per analogía, que, en altres planetes, produeix efectes anàlegs; car NO ES NATURAL PENSAR—(quina frase deliciosa!, interromp aquí el Glosador)—car no es natural pensar que la materia, l'activitat de la qual veyem desenrotllarse de tantes maneres, sigui estèril damunt un planeta tan gros com Júpiter, qui té, com el globu terrestre, sos díes, ses nits y sos anys, y sobre'l qual les observacions indiquen cambis, que suposen forces molt actives. No obstant, seria donar massa extensió a l'analogía, concloure d'això la similitut entre'ls habitants dels planetes y de la terra. L'home, fet pera la temperatura de que disfruta y pera l'element que respira, no podría pas, segons totes les apariencies, viure sobre'ls altres planetes. Mes ¿no deu haverhi una infinitat d'organisacions relatives a les diverses condicions dels globus d'aquest univers? Si ja la sola diferencia dels elements y dels climes dona tant de varietat a les produccions terrestres, ¡quant més no deuen diferir les que superen els diversos planetes y sos satèlits! La imaginació més activa no pot formarse'n cap idea: però la seva existencia es molt verosimil». Aixís parla Laplace en el llibre V. de la seva «Exposició del sistema solar». Un hi admira aquesta poixansa delicada de deturarse a temps, característica del veritable Sabi. Gran cosa, y poètica, es el poder de relacionar per l'analogía; però lo suprem es la força conscient que evita que aquesta relació devingui automàtica y arrossegui massa lluny. Alabat sía com a Sabi aquell qui associa les idees ab la vigilancia y previsió ab que'l potser expert acopla cavalls preciosos de fina raça.

XENIUS.

FANTASIES

¿Estalvis?

Hi hà una facultat maravellosa que tothom se l'atribueix y que té per cada hú el caràcter d'una cosa propia, que no passa a ningú més: es la facultat de fer o no fer ploure en sentit invers a la circunstancia d'haver sortit sense paraigua o ab paraigua.

—Surto sense paraigua: plou a bots y a barrals. Surto ab paraigua: un sol que estabella.

Veusaquí un concepte que's va inventar ab el primer paraigua, y que no morirà fins al darrer que's fabrigui. Y cada ciutadà creu serne l'inventor y que els altres que'l formulen l'han copiat d'ell.

No obstant, jo'ls puch respondre de que tothom ha trobat més vegades bon temps si ha sortit sense paraigua que si ha sortit ab paraigua. Lo que hi hà es que quan unhom va sense y plou, s'adona de la falta, y quan unhom ne porta y fà un sol que estabella, s'adona del pès inútil. Fòra que'l fassi servir a tall de ombrel·la.

Tot això que acabo de dir, no serà gaire pregón, si volèu, però ningú podrà negarme que estigui magníficament filosofat. Donchs bé: jo, que tinch en aquesta qüestió un judici tan serè, no'm sé treure de la barretina que la fresca de aquest estiu no hagi estat provocada pel fet d'haverme comprat per primer cop a la vida un parell de vestits de fil, encaminats a estalviarme un de llana y a lliurarme de la calor, però may a ferme patir fret ni a obligarme al doble dispendi que representa la confecció a mitja temporada de la roba confortable que havía deixat de ferme al començament.

Y veusaquí demostrada una vegada més la indiscutible certesa d'aquella dita nostra, segons la qual hi hà estalvis que foraden les estovalles.

***

Daudet, en no sé quina de les seves noveles, explica d'una senyora que, per estalviar no sé quants céntims en la compra de no sé què, va a un establiment de qui sab ahont. Y per anarhi ¡naturalment! agafa un cotxe.

Es lo que diu un amich meu, que ho es a la vegada de les paradoxes:

—Per estalviar, s'ha de ser rich.

En efecte: si la senyora de l'obra de Daudet hagués tingut cotxe de propietat, l'estalvi era evident, mentres que havent hagut de pagar la cursa, hi va perdre cèntims.

Y en les coses petites passa igual que en les grosses. No tractem ja de tenir cotxe, sinó unes quantes pessetes. Vostè no'n té més que dúes y està mancat de corbates. Donchs se n'ha de comprar dúes d'una pesseta o una de dúes, sense que trobi manera d'estalviarhi rès. En cambi, un altre ciutadà disposa de cinch pessetes y pot proveir de corbates a un preu molt millor, perque n'hi donaràn sis de pesseta o tres de dúes. «Ergo», el que pot esmersar cinch pessetes estalvía y el que'n té dúes, nó.

La familia del meu paradoxal amich, ab aquella deria que té tothom de viure un esglaó més amunt del lloch que li escaurìa, ha passat aquest estiu en un recó amagat y deliciós dels voltants de Barcelona. El lloguer del niuet hont s'ha encabit—50 pessetes mensuals—se l'ha guanyat ab l'estalvi dels colegis dels nens; però'ls tranvies que havien de pendre diarament el senyor per anar y tornar del despatx y la minyona per baixar y pujar de la plaça, arribaven cada mes a seixanta o setanta pessetes.

—En cambi—me deya l'amich el día en que acabava l'estiueig—aprop d'allà hont teníem llogada la torra hi viu un propietari que's fa portar a Barcelona y s'hi fa recullir ab el «xarret». Y ves si se n'estalvía de pessetes.

Per aquest estil y de conseqüencia en conseqüencia, va arribar gairebé a encomanarme la convicció de que la seva teoría sobre l'estalvi era incontrovertible. Sinó que al cap d'ayall ell mateix va semblar que's contradiu, fentme un elogi complet de les dots que atresora la seva muller per l'aprofitament de les coses.

—Sort d'això ¿sabs? Perque quan unhom troba una dona com la meva, ha de beneir les bondats dels deus que li han enviat semblant ventura, per satisfacció de la familia, enveja dels amichs y enrahonies mormoladores dels semiparents.

Y'm va explicar com la bona muller, per poderlo rescabalar del desequilibri produit en el presupost domèstich per l'estiueig, havía decidit no ferse roba de tardor, sinó remontar la de la primavera, que ab prou feines havía usat.

—Aixís, noy, no sé de què't queixes —vaig acabar per dirli.

—En aquest cas, de fès. Encara que també podría dirte que si s'ha pogut fer aqueixa combinació de remontar la roba, es precisament perque a la primavera jo'm trobava ab un reconet y vaig poderli comprar robes y capells de primera calitat; y sols aixís se comprèn que resisteixin la remonta, demostrantse una vegada més la rahó de la meva teoría de que sense capital no hi hà estalvi. No'n dubtis, noy; qui pot comprar un vestit de trenta duros, estalvía més que qui'n pot comprar un de setze ara y un de catorze d'aquí uns quants mesos, perque del de trenta, n'hi hà per tres temporades y del de catorze o'l de setze no te'n pots refiar per més enllà de mitja.

A l'arribar aquí de la seva peroración, l'amich se va disposar a deixarme.

—Tinch molta feina ¿sabs? Disfruto molt aquests díes, al trobarme de nou al pis. En cada pintura, en cada làmpara, en cada moble que desenfundem, hi trobo un encís que abans no hi sabía veure. Se poden donar per ben esmersades totes les molesties de l'estiueig, en gracia al goig de tornar a casa y de recobrar les habituts tradicionals. Perque, no sé si t'has fixat ab que, durant el temps de ser a fòra, per ben instalat que estiguis, tot te prèn un caràcter d'interinitat. Rès ho trobes a bon lloch;—ni'l cap, moltes vegades. Y ara llegiríes un autor estimat y el tens a Barcelona, y ara aniríes a comedia y no hi pots anar, y ara pendríes un cotxe y has de caminar mitja hora ab fanch a genolls per conseguir el pas d'un tranvía, y ara't troba la pluja al camp sense paraigua y no't pots aixoplugar en cap escaleta... En fí: un horror. Ab això, adeu. Vaig a disfrutar del pis. Passa a vèurem qualsevol día.

* * * * * * * * * *

***

Y ahir vaig passarhi y el vaig trobar a n'ell y la familia tots contents. Y al cap de mitja hora d'amable conversa, varen trucar al pis y va entrar la minyona a participar que acabaven de dur una pila de capses.

—¡Ay, gracies a Deu!—va fer la senyora.

Després de lo qual, va entrar altre cop a la sala, convidantnos a veure una serie de vestits y un capell esplèndit.

Jo, recordant la conversa que díes enrera havía tingut ab el senyor, me desfeya en alabances d'aquelles prendes.

—Sembla extrany—vaig acabar per dir, —que's tracti d'un capell y d'uns vestits remontats. Qualsevol diría que son nous de tinca.

—Naturalment—va replicar la senyora, un si es no es picada:—com que ho son.

Jo no vaig insistir. Però un instant en que la dama va deixarnos sols ab el senyor, vaig excusarme com vaig poder:

—Dispensa, noy: he fet una planxa. Se m'ha escapat descobrir que ho sabía.

—T'equivoques. No ho sabíes.

—¿Còm?

—Com ho sents. Tot això ¡¡es nou!!

—Donchs ¿y la teva teoría?

—Més ferma que may. La dona ja va ferho lo que't vaig dir; però un cop va tenir reformats els vestits y el capell de la primavera, varen venir de fòra les seves amigues més acomodades y varen estrenar capells y vestits nous. Y ella s'ha adonat sobtadament de que'ls vells aprofitats denotaven, per mica que un s'hi fixés, l'aprofitament. Y vetaquí com jo, que no puch, he tingut de fer una despesa molt més grossa que en Pau, en Pere y en Berenguera, que son richs y que desde'l primer instant han pogut pensar ab ferse roba nova, sense esperar el cap del mes per cobrar el sou.

Després d'aquest argument, vaig acabarme de convèncer de que'l meu amich estava ficat en un círcol viciós, del qual era impossible trèurel, mentres no se'l convencés de que'l mal d'origen venía d'allò que hem dit abans, es a dir, de la deria, tan general avuy en día, de voler viure tothom un esglaó massa amunt de la escala social y un replà massa avall de la del domicili.

SNOB.

LES FESTES D'ARTÉS

En honor del P. Faura. — L'entrada del Dr. Torras y Bages. Consagració de la nova iglesia. — Personalitats que arriben. — En Cambó y en Soler y March. — Els actes celebrats el diumenge. — L'aspecte de la vila.

(PER TELEFON)

(Del nostre enviat especial)

Artés, 15, 8 vespre.

La xamosa vila d'Artés ha donat començament a les seves belles festes, que enguany revesteixen una doble solemnitat, tant per les personalitats ilustres que han anat a presenciarles, com pel fet de figurar en el programa de les mateixes un número tan important y honrós com ho es el d'honorar la memoria d'un fill ilustre de la vila, el nom del qual quedarà immortalisat en els anals de l'historia de la Ciencia. Com ja saben els nostres lectors, aquest home eminent es el P. Frederich Faura, de la Companyía de Jesús.

Pera assistir a la festa de demà, dilluns, en particular, y en general als demés actes, el divendres darrer va arribar a Artés el sabi bisbe de Vich, gloria del Episcopat català, doctor don Joseph Torras y Bages.

La vila d'Artés va dispensar al gran pensador una rebuda entusiasta, tal com se merexi. Davant de la casa de don Francisco Clapés s'hi havía aixecat un arch triomfal y molt aprop hi havía un altar, ahont va revestirse'l doctor Torras després d'haver sigut saludat per les autoritats y personalitats de més renom de la población.

El poble va presenciar l'entrada del seu prelat ab aquella fonda emoció propia d'aquests actes. Balcons y finestres eren engalanats en senyal de joya y les músiques donaven expressió a la satisfacció que tothom sentía.

El dissapte varen trasladarse les reliquies del Sant Patró d'Artés, de l'iglesia vella a la nova, que està situada al plá de la carretera de Manresa. Aquest acte's celebrà ab les cerimonies de rúbrica, revestint totes elles aquell sentiment de religiositat dels grans actes de l'iglesia. La consagració va èsser feta pel doctor Torras y Bages, qui, acabat l'acte, va dirigir la paraula al poble desde'l mitg de la plaça, ab aquell altíssim seny y docta serenitat que respiren sempre les seves paraules.

Durant la tarda, el senyor Bisbe va confirmar alguns centenars de criatures.

El día d'avuy, que s'ha presentat esplèndit del tot, la población presentava un brillant aspecte. De tots els indrets arribaven carruatges portant forasters. De Sallent, de Manresa y d'altres poblacions arribaven grans comitives. Poques vegades s'havía vist en aquesta población una gentada tan nombrosa.

Entre la comitiva arribada de Manresa hi hà el senador regionalista nostre bon amich y company don Leonci Soler y March y els diputats provincials don Ignasi de L. March y don Antoni Sansalvador, els regidors d'aquella población senyors Gomis, Artús, Amat, Torroella, Guerra y una nombrosa representació del Casal Regionalista, junt ab altres personalitats de relleu d'aquella ciutat.

A la una de la tarda va arribar el nostred istimat amich y company el diputat a Corts pel districte don Francesch Cambó, acompanyat del ex-diputat pel mateix districte don Lluís Ferrer Vidal y Soler y de don Santiago Andreu, els quals han sigut obsequiats a la casa del senyor Clapés (nebots den Berenguer) ahont posen.

A l'Ofici solemne que s'ha celebrat al matí hi ha assistit el senyor Bisbe de mitg pontifical, celebrant el vicari general. L'iglesia estava atapaida de fidels. La Capella de Manresa, composta de 60 executants, ha cantat una inspirada missa, ab notabilíssima perfecció, y el P. Recolons, de la Companyía de Jesús, ha sermonat al poble ab aquella eloqüencia que li es característica.

A la sortida del Ofici, la plaça presentava un brillant aspecte. L'Ajuntament ha descobert ab la solemnitat propia d'aquests casos, la llosa dedicada al doctor Pujador, el benemèrit donador del terreny de la plaça nova. Per especial delegació del Ajuntament, ha sigut nostre amich senyor Soler y March qui ha tirat el cordó que ha fet caure la cortina que cobría la llosa.

El públich, que omplenava tots aquells indrets, ha aplaudit xardorosament y la orquestra ha executat una airosa marxa. Més tart, va haverhi'l popular llevant de taula, concert al envelat y altres festes d'aire popular.

A les sis de la tarda va sortir de la parroquia la solemnissima professó del Santissim Sagrament, que fou presenciada per tota la población. Els balcons estaven endomaçats y illuminats.

A la professo hi anaven uns sisdents ciris y tres orquestres y va recórrer els principals carrers. Un dels estandarts era portat pel nostre distingut amich don Lluís Ferrer Vidal y Soler, y els cordons eren portats pel diputat provincial senyor Borràs y pel propietari senyor Clapés. El senyor Bisbe portava la Custodia sota tàlem, y la presidencia de la professó era formada per l'Ajuntament y pels nostres companys don Leonci Soler y March y don Francesch Cambó.

Quan la professó ha tornat a l'iglesia, davant de la gran gentada que allí havía, el doctor Torras y Bages ha explicat l'alta significació de l'acte realisat, recomanant als fidels vulguessin posseir sempre aquella interna comunicació ab Christ, la qual s'obté solament ab la pràctica constant del Sagrament de l'Eucaristía. Com a conclusió del seu sermó eloqüentíssim, establí la comparació de la professó realisada ab la que en els mateixos moments es celebrava a la capital de Austria, prenentha part catòlichs de tots els paisos.

Després el canonge de la Seu de Vich mossèn Jaume Collell ha dirigit el Sant Rosari, acabat el qual la Capella de Sant Ignasi ha cantat un solemne «Te-Deum» y el senyor Bisbe de Vich ha donat la benedicció ab el Santíssim.

La gent s'es escampada per la población, que, tota illuminada com estava, presentava un admirable cop d'efecte. La dita illuminació es deguda al desprendiment de la Central Elèctrica d'Artés.

Aquesta nit hi haurà castell de fochs y ball al envelat, y demà, dilluns, se celebraràn les festes en honor del P. Faura, de la personalitat del qual parlaràn homes tan ilustres com el doctor Torras y Bages, el P. Alguer y en Cambó.

Govern civil

De la policía

Díes passats va ingressar al Hospital de la Santa Creu María Caselles Piqué, qui, abans de sortir de casa seva, va fer entrega a dúes amigues seves de uns títols del Deute interior y d'una quantitat en metàlich pera que l'hi guardessin.

Al sortir de l'Hospital s'ha trobat que una de les làmines havía sigut venuda y que no li volíen tornar ni les que quedaven ni el metàlich.

La policía ha detingut a una de les expressades amigues. L'altra's troba malalta de cuidado al Hospital Clínich.

—Ha sigut posat a disposició del jutjat un individuu autor d'una carta dirigida a Antoni Vilardell amenaçantlo de mort si no li entregava 50 duros.

Desgracia

S'ha rebut el següent telegrama del alcalde de Castellvell y Vilar:

«A les 7'30 en el tunel del ferrocarril del Nort «Las Talladas» d'aquest terme hi ha hagut un desprendiment de pedra en l'extrem y part superior, deixant mort a un obrer y ferint a altres quatre».

El descans dominical

Les denuncies formulades ahir per infracció de la lley del descans dominical pujen a 190.

D'aquestes, 60 varen passar al jutjat per desobediencia.

Els pescadors

Per infracció de la lley de la pesca que priva de pescar desde certa distancia fins a terra, han sigut denunciades vint parelles d'embarcacions que's dedicaven a la pesca del «bou».

Segons la expressada lley se'ls ha imposat una multa y se'ls retindràn les barques durant vuit díes.

Una comissió de pescadors va visitar ahir al senyor Portela, pera manifestarli que estaven conformes en satisfer la multa que senyala la lley, però que'l tenir de parar una setmana sense poder anar a la feina per falta de barca els hi reportaría un perjudici massa gros.

El senyor governador els hi va contestar que això no era de la seva incombencia, aconsellantlos que anessin a trobar al senyor comandant de Marina, ab la seguretat de que, cas de poder fer quelcom per ells, ho faría.

Alguns pescadors han trobat a un dels nostres redactors y li han explicat que'l reglament diu, en realitat, que no's pot pescar fins a tantes milles; però que aquesta distancia, com no son tècnichs, no la poden apreciar, y a lo millor compareix el bot de vigilancia y, en lloch d'avisarlos que se'n vagin més enllà, els deté totseguit y els fa tornar al port.

Se lamenten a més de que un cert acaparador de pesca s'ufana de que ell tot ho pot.

Esperem confiadament que'l comandant de Marina's farà càrrech del fonament de lo que aleguen aquests pobres pescadors y sabrà compaginar el respecte que s'ha de tenir a l'observancia dels reglaments ab la consideració que mereix qui diariament exposa sa vida pera portar pà a la familia.

Polítiques

Pels martres de Catalunya

Ahir a la barriada de la Sagrada Familia varen celebrarshi ab tot esplendor alguns actes religiosos y patriòtichs en recordança dels martres de Catalunya. Eren organisats per l'Ateneu de aquella barriada, que tan bona feina realitza, y dit això, ja s'ha de donar per descomptada la bona organització de les festes y l'èxit de les mateixes.

Una de les més solemnes va ésser la missa de Comunió general, que's va resar a les vuit del matí a la cripta d'aquell hermós temple, y a la que hi varen concórrer nombrosos catalanistes que, al ensemps que varen donar una palesa mostra del seu patriotisme, varen posar de relleu la seva arrelada fervorositat religiosa.

A les quatre de la tarda, y en el saló del hostatge social del Ateneu, hi va haver una gran vetllada literaria musical, en bona memoria dels qui heròica y generosament vessaren llur sanch en defensa de les llibertats de la terra catalana, en les sanchnantes jornades de l'any 1714.

La festa va ésser presidida pel regidor del districte quart, nostre benvolgut amich y exemplar patrici don Francisco Ripoll, ocupant els demés llochs d'honor els individuus de la Junta Directiva del Ateneu y prestigiosos personalitats de la barriada.

Al públich, com era d'esperar, hi havía una gran gentada que va premiar ab entusiastichs aplaudiments tots els números del programa, obligant la repetició d'algun d'ells.

Se va cantar «L'Emigrant», del mestre Vives, y la cançó catalana «Vora del mar», y's va llegir l'hermosa composició «11 de setembre de 1714», que va declamar ab molta justesa en Plàcit Flor de Lis, y altra també d'aires patriòtichs, que va llegir el seu mateix autor don Joseph Comellas.

En Francisco Ripoll va fer un bell parlament adequat a remembrar la trista data que's commemorava, y després varen cantarse algunes cançons, entre les que recordem «Pregaria a la Verge», del mestre Alvarez, que va interpretar en Joseph Fortuny; «Anhels», del mestre Panella, que va cantar la nena Mercè Carreras, y «Flor de tortra», que va tancar la sessió y que va cantar la secció choral de l'Ateneu.

Entre les poesies que foren més fortament aplaudides recordem «La Ciutadella», que va llegir en Joseph Tafou; «La bandera de Santa Eularia», que va recitar en Francesch Montserrat, y el patriòtich monòlech de l'Angel Guimerà «Mestre Olaguer», que interpretà, ab una justesa ben remarcable, en Flor de Lis, y per qual representació va estrenarse un hermós decorat pintat exprofés per l'artista y soci del Ateneu senyor Navarrete.

En Francesch Coma y en Joseph Fortuny varen cantar troços esculits den Verdi y den Bellini, y com a coronament del hermós acte, varen dançarse sardanes, que foren puntajades per un aplech de joves y damiseles ab aquella mestría que ja's té, arreu de la nostra terra, de la més bella y més nobla de les dances.

Dels patriòtichs actes que deixem ressenyats se'n guardarà en la popular barriada del temple de pedra un bon recort.

Varies

—El dissapte a la nit va celebrarse a l'ex-Centre de Propietaris de Gracia el vi d'honor en obsequi dels senyors Layret y Bastardas de la U. F. N. R.

Hi varen assistir 435 comensals y algunes persones ocupaven la devantera del primer pís.

Varen parlar en Joseph Martorell, en Joan Alvarez, Lluhí Rissech, Cruells, Mer, Pere Corominas y els dos obsequiats. Els senyors Alvarez y Lluhí varen dir que en Layret y en Bastardas estaven destinats a regir els destins de l'U. F. En Pere Corominas, que va historiar alguns fets, va calificar de día de dol aquell en que's va desfer la solidaritat y, tot deplorant la separació dels reformistes, va recomanar unió als que quedaven en el partit. Els obsequiats varen dir que ells no havíen cambiat d'opinió y varen censurar, especialment el senyor Layret, la conducta dels seus ex-amichs polítichs.

—Ab l'exprès d'ahir varen arribar de Madrid el president d'aquesta Audiencia don Pascual del Rio y el senyor Inspector general de Duanes.

—Ahir va celebrarse a Manresa el miting anunciat pera demanar una amnistía.

Hi va assistir escàs públich.

—L'excursió a Moncada realisada pels jaumistes va transcórrer sense altres incidents que'l de voler tocar una corneta y desplegar una bandera, lo qual no va permetre la guardia civil.

—Del miting jaumista de Mataró, ahir vespre no se'n tenía cap noticia en els centres oficials.

—La revista «Cataluña» en son darrer número publica'l següent sumari:

«Para la dignificación de las letras catalanas», per J. M. López Picó.—«El Curso de Expansión comercial en Amberes.—III Las industrias metalúrgicas», per R. Rucabado.—«Educación moral: Los postulados de la Educación moral», per S. J. Wader. *—«La responsabilidad de la Prensa», per Lluis de Zubieta. *—«Notas bibliográficas: La poesía de J. M. López Picó», per Joseph Sebastià Pons * (de la «Revue Catalane de Perpignàn). — «Los comerciantes del siglo XX», per Juli Bassols.—«Economía nacional: La nacionalización de los ferrocarriles», per A. Monfort y Costa. *—«Pedagogía: Nuestras escuelas modernas.—Mont d'Or.—Nuevo Mont d'Or.—Vallparadís», per R.—«La Semana: Nota de actualidad.—El conflicto ferroviario», per R.—«De arte.—«Museum.—«La Prensa catalana: Cataluña y Marruecos», per Lluis Duràn y Ventosa. *

—Procedent de Burgos ahir va arribar a Barcelona el senyor fiscal d'aquesta Audiencia don Miquel de Rives.

Terratrèmol
a la Península

Ahir varem rebre de l'Observatori Fabra la següent nota:

Reyal Academia de Ciencies y Arts

OBSERVATORI FABRA

Fort terratrèmol próxim

Avuy, dia 15 de setembre, a la 1 h. 59 m. 3 s., els sismògrafs del Observatori, comenoen a registrar la repercussió d'un fort terratrèmol proper. La duració del moviment es d'uns 8 minuts, y la distancia teòrica del epicentre, de uns 200 kilòmetres.

A Barcelona, el moviment ha sigut perceptible per algunes persones.

El director del Observatori, Joseph Comas Solà.»

Per noticies posteriors pot judicarse que la extensió de les sacragades sismiques ha agafat bona part de la península ibèrica, ja que s'han sentit en punts tan allunyats entre sí com San Sebastián y Granada.

Veusaquí com ens ne dona compte la nostra agencia de Madrid:

(PER TELEFON)

Terratrèmol

Madrid, 16, 12'30 matinada.

Se reben noticies de Osca, San Sebastián, Granada y altres capitals, donant compte de que a la matinada s'han sentit moviments sísmichs de poca duració, sense que hi hagin hagut desgracies.

Desde Blanes

Avensen ràpidament els treballs d'edificació del Nou Hospital pera malalts pobres, que vindrà a omplir una necessitat ja de temps molt sentida en la nostra vila.

Llesta ja una de les naus pera'ls malalts, se procedeix actualment a la terminació de les habitacions pera les Germanes que cuiden del Hospital, a fi de que molt aviat puguin trasladarshi.

Aquestes obres, fetes totes per almoines y deixes testamentaries de bons patricis, acaben de rebre un valiós refors ab la suscripció que, oberta a la Habana pel distingit compatrici y acreditat financier en Francisco Nonell, ha pujat a la suma de mil duros, els quals, lliures de tot gasto, han sigut posats a disposició de la Comissió erectora, en la seva acreditada casa bancaria de Barcelona, Nonell Rovira y Matas.

Com es natural, ha produit el millor efecte en la nostra vila l'ajuda que per tan caritativa obra s'ha rebut dels germans de Cuba, essent molt justament lloada la desinteressada y eficàs gestió del referit senyor Nonell, qui posà tota la seva inagotable activitat y els grans prestigis ab que compta en aquella illa, pera el millor èxit de la suscripció.

Els diaris de la Habana «La Discusión», «Diario Español», «Diario de la Marina», l'important revista catalanista «La Nova Catalunya» y altres, s'ocupen ab paraules d'elogi d'aquesta suscripció y dediquen merescudes alabances a son distingit iniciador en Francisco Nonell, qui tractantse de la seva vila nadiua, no ha regatejat esfors ni sacrifici, com no'l regateja tampoch en totes les manifestacions de patriotisme y cultura que en pró de Catalunya s'celebren en aquella ciutat, y en les quals, el bon patrici aludit hi figura sempre en primer lloch, essent moltes vegades son iniciador y organisador, ja que l'amor que'l senyor Nonell sent per les coses de la seva Catalunya, es gran, com ho es son esperit culte, son caràcter emprenedor y son patriotisme.

No cal dir, donchs, que l'alocució que el senyor Nonell trasmeté a la colonia blanenca de la Habana, com també a ses amistats personals al iniciar la suscripció, fou redactada en català, com ho foren també la carta acompanyatoria de dita alocució y el butlletí de suscripció, quins documents, junt ab els retalls de la prempsa de la Habana que se n'ha ocupat, el senyor Nonell ho ha remés cuidadosa y artisticament catalogats pera l'arxiu del Hospital.

En nom de la Comissió erectora del mateix trasmetem desde aquestes planes nostre agraiment a tots els bons blanenchs y amichs de la Habana que han prés part en dita suscripció, y d'una manera especial a son entusiasta organisador en Francisco Nonell, quin nom figurarà ben merescudament entre'ls dels bons y exemplars patricis ab que compta la nostra vila.

Prengueren part en la suscripció els següents senyors: Joseph y Francisco Nonell, duros 250 or espanyol; Manuel Llerandi y esposa, 200; Alfred Vilaret, 100; Albert González, 50; Joaquim Burguet, 25; senyors Giralt y Tosas, 21.20; Giralt y Macià, 15.90; Avignone, Comas, Casas, Geronés y Pont, 10.60 cadà un; Baldrich, Comas, Castañé, Daina, Fargas, Gallart, Llopart y C.ª, Nonell, Oriol, Petit, Puig, Puig Càrles, Puig Martí Puig (Baldomer), Ros, Romagosa, Ribas (Joaquim), Ribas (Joseph), Ribot, Verdaguer y Vidal, 5.30 cada un; don Cipria de las Heras, Mimó, Murillo, Puig y Valentí, 4.24 cada un.

Donya Francisca Falgons y Isidre Domenech, 10 duros plata; senyors Baró, Estapé y González, 6; Coll, Burcet, Matas, Pruna y Pujol, 5: Bitlloch, Casas y Vieta, 4; Alcim, Blanco, Càrles y fills, 3; Domínguez, Blanco (A.), Blanco (E.), Lacaná, Martí, Miró, Oliva, Parellada, Roca, Ruiz, Sala y Ventura, 2; Cueto y Matas, 1.—Total: 1.000 duros.

NOTICIES
DE BARCELONA

Ahir va fer un dia esplèndit del tot. Moltes families barcelonines varen anar a Sant Gervasi y a la Bonanova, ahont s'hi celebraven festes populars.

Al cayent de la tarda els passeigs de la ciutat estaven animadissims.

Un individu de la ronda ambulant de consums, Pere Sander Bernal, de 45 anys d'edat, se trobava ahir tarda al carrer del Mar, xamfrà al de la Concordia, quan de sobte va veure a un subjecte que portava un fardell sospitós. Li va cridar l'«alto»; mes, de sobte un grupu d'una quarentena d'homes se li varen tirar a sobre, prenentli'l revòlver y causantli algunes ferides d'escassa importancia.

Axís ho va contar l'esmentat guardia al èsser curat en el dispensari del districte primer, afegint que no coneixía a cap dels que l'havien agredit.

Al dispensari de l'Alcaldía, ahir va èsser curada Lluisa Giné, de 25 anys de edat, d'unes ferides lleus que li va ocasionar una explosió de gas que hi va haver a les onze del matí, en un pis del carrer de Zurbano.

Ha marxat a Madrid el nostre distingit amich y colaborador don Eugeni d'Ors.

A la plaça vella varen aviarse ahir tarda algunes bombes. Un subjecte va deixasre penjar d'una d'elles, mes al adonarse de que ja's trobava a una alçada de quatre metres, va deixarse anar, produintse algunes ferides lleus.

Ahir tarda, un noy de dotze anys, que estava jugant en el terrat de casa seva, carrer de Cerdenya, núm. 196, primer, va tenir la desgracia de caure al patí, quedant mort instantaniament. Se deya Joan Roca Beyer.

El cadavre va èsser trasladat al Hospital Clínich.

Ahir tarda va inaugurarse en el Centre Social de Bethlem la present temporada teatral.

El nombrós públich que va assistir a la festa d'ahir, va aplaudir ben justament les obres representades, aixís com el treball dels joves aficionats que les varen interpretar.

DE FORA

—Hi hà dos pobles de Catalunya que son una especialitat pera la cria de canaris. L'un es Sant Pol de Mar ahont hi son criats ab la major perfecció, fent una ben entesa selecció, y l'altre, com ja deuen saber la major part dels nostres lectors, es Vich, ahont la cria de canaris ha arribat a ésser una industria d'exportació de regular importancia, ja que hi hà anys que dona un producte de vuit o nou mil duros.

Son molt apreciats els canaris de Vich.

Dies enrera ab el tren exprès s'enviaren a Madrid una partida de cinquanta canaris que havent sigut comprats a Vich a duro cada ún, al endemà al arribar a Madrid foren venuts a tres. Fou un negoci rodó.

L'agitació estival

Els ferroviaris

S'han enviat els següents telegrames:

«Barrio. — Casa Pueblo — Madrid. — Unión Ferroviaria, Sección Catalana, protesta enérgicamente manifestaciones V. publicadas prensa, supuestos manejos políticos y demàs igualmente insidiosas.»

«Comisión ferroviarios. — Sección Catalana. — Hotel España. — Madrid. — Remitido Barrio telefonema protestando manifestaciones insidiosas publicadas por prensa.»

De Reus s'ha rebut el següent:

«Secretario Unión Ferroviaria, Moncada, 14. — Ferroviarios ésta protestamos enérgicamente manifestaciones insidiosas Barrio seguir manejos Lerroux.

»Desconoce completamente causa ferroviaria.

»Publique prensa nuestra protesta. — Martínez.»

Els del ram de l'aigua

Ahir va ferse al Cine Montaña la reunió dels obrers del ram de l'aigua.

Va proposarse la fórmula redactada pel senyor Portela, pera acabar la vaga de la casa Arclis. Després de llarga discusió sobre la mateixa, va èsser refusada.

Va acordarse no donar el conflicte per solucionat fins que'ls esquirols siguin despedits y empleats tots els vaguistes.

Va acordarse repartir 15 pessetes setmanals a tots els vaguistes mentres duri la vaga.

Organització

Ahir va celebrarse una reunió a l'Agrupació Obrera del Clot, a la que varen assistirhi representants de 29 Sindicats de resistencia.

Varen tractar de l'organisació del Art Fabril y acordaren una intensa campanya dedicada al expressat fi.

Visita

Els obrers detinguts a la Celular durant ahir matí foren visitats per varis grupus de companys.

(PER TELEFON)

Els ferroviaris catalans

Madrid, 16, 12'30 matinada.

La comissió de ferroviaris catalans ha estat al matí a la Casa del Poble, cambiant impresions sobre la marxa del conflicte ab alguns individuus del Comité Nacional.

En la reunió sembla que no hi ha hagut unanimitat de criteri, perque mentres els catalans afirmaven la necessitat d'un moviment immediatament pera lograr de la Companyía totes o gran part de les reclamacions acordades en el Congrés de Madrid, el Comité Nacional creu que's deuen primer ultimar tots els medis d'organisació pera després anar a la conquesta de les citades millores ab major força.

Sembla que la comissió ha tornat a manifestar la impossibilitat de posar fré a les entusiastes impaciencies de les Companyíes, que volen precipitar la terminació de sa aflictiva situació.

S'ha fet observar al company Ribalta que devien tenir present els ferroviaris catalans l'actitut favorable en que s'han colocat les Companyíes y la opinió adversa de la majoría dels ferroviaris identificats ab el Comité.

La vaga del Ferrol

La Constructora Naval sols ha accedit a algunes de les peticions que li han formulat els clavatejadors.

En se conseqüencia, aquets han decidit mantenir la vaga, solicitant el concurs pecuniari d'altres oficis.

Societat de resistencia

Els mestres de primera ensenyança, reunits a la Casa del Poble, s'han constituit en societat de resistencia.

Els metalúrgichs

Els obrers metalúrgichs han celebrat un miting acordant continuar la vaga.

Les seves reclamacions son: jornada desde'l primer d'octubre al 31 de mars, de vuit hores, y desde primer d'abril a 30 de setembre, de nou.

Les hores extraordinaries seràn retribuides.

Els carrilaires valencians.

Valencia. — Els operaris del ferrocarril d'Aragó a Catalunya, s'han reunit pera continuar examinant el reglament de la Federació Nacional.

Abans d'aixecar la sessió, han cambiat impresions sobre el intent de vaga dels empleats de la Xarxa Catalana, dominant el criteri de suscriure les declaracions del Barrio, referents a l'inoportunitat del paro.

Igual opinió sustenen els ferroviaris de la Companyía del Nort.

De Villanueva de las Minas.

Sevilla. — Els obrers de Villanueva de las Minas han tornat a declararse en vaga per no haver sigut admesos varis obrers despedits.

S'han declarat també en vaga 400 minaires de la Companyía anglesa de Aznalcollar, per disgustos ab els capataços.

Els vaguistes demanen se despedeixi a varis encarregats, duptantse que hi accedeixi la Companyía.

L'ordre es complet, però en previsió de coaccions s'ha reconcentrat la guardia civil.

De Soria

Soria. — Els obrers ferroviaris de la línia de Villalba a Soria s'han reunit y han acordat visitar al governador civil y al cuefe de la línia, en solicitut de que, en plaç breu siên contestades les bases presentades, car de lo contrari, se declararàn en vaga.

Del Marroch

(DE L'AGENCIA HAVAS)

Notes y insidies de la prempsa.

París, 15, 8'35 nit.

«Le Journal» publica un despatx de Casablanca dient que'ls rescatats de Marrakesch eren esperats el día 14 a Mechra-Ben-Abbou.

Afegeix que'l coronel Gueydon y els ferits en el combat del día 6 arribaràn el mateix día al punt esmentat.

«Le Matin» publica una informació de Casablanca en la que's fa constar que en Muley Yusset, reconegut com Soldà desde fa un mes y mitg, encara no ha sigut proclamat a la zona espanyola de Alcàzar y Larache. Es evident—afegeix—que'ls cònsuls espanyols procedeixen aixís per ordres precises del Govern espanyol.

També diu que'l general Lyautey manté bones relacions ab el senyor Ariño, cònsul d'Espanya a Casablanca, qui no fa doble joch.

«Le Petit Parisien» diu que'l general Lyautey enviarà el seu informe al Govern francès quan hagi rebut contestació del coronel Mangin a certes indicacions que li va fer.

Afegeix aquest diari que Espanya encara no ha donat satisfaccions a França sobre l'actitut dels cònsuls espanyols al Marroch.

Difereix de día en día la seva contestació, que haurà de ser favorable, peró ab aquests successius aplassaments, el Gabinet de Madrid s'arrisca a pagar més car l'incident.

El corresponsal de «Le Matin», a Casablanca, refereix dos incidents, ab l'obgecte de demostrar que les autoritats espanyoles de Larache y Alcàzar fan impossible la vida als protegits francesos. En cambi—diu—els francesos varen conseguir la llibertat d'un capità espanyol que havía sigut presoner pels indigenes en territori de la zona francesa.

També comuniquen de Casablanca a «Le Matin» que no hi hà motiu pera alarmarse devant dels casos de glànola registrats en aquella població, perque son casos isolats, sense caràcters de gravetat epidémica.

Convoy atacat

París, 15, 10'23 nit.

La Residencia General telegrafía desde Rabat que'l destacament del coronel Savig, que donava escolta a un convoy, va arribar el dia 13 a Sidi-Ben-Olitohen, després d'haver refusat un atach d'un centenar de genets y regular nombre d'infants, al passar per Bonkricha.

Probablement se referien an aquest fet els rumors que havien corregut darrerament d'haverse entablat un combat.

Un partit que s'enfonza

(PER TELEFON)

Formidable xiulada an en Lerroux

El poble de San Sebastian increpa durament al capdill radical y als seus companys.

Madrid, 16, 12'30 matinada.

San Sebastián.—Ab gran concorrencia s'ha celebrat l'anunciat miting de propaganda econòmica-republicana.

El president ha explicat l'objecte del miting.

El representant de Logroño ha saludat als correligionaris de Guipúzcoa.

Ha començat a parlar l'Emilià Iglesias y molts socialistes y republicans que hi havía en el saló li han dirigit insults, donant visques an en Pau Iglesias.

Ha parlat de presupostos y allavors l'escàndol ha adquirit proporcions tan alarmants que li han impedit continuar el seu discurs.

Ha parlat el senyor Sallillas y després el senyor Lerroux que al avençar a l'escenari ha sigut saludat ab grans xiulets, moris y alusions al automòvil.

L'esvalot s'ha reproduit y la policía ha detingut a quatre dels esvalotadors.

A la sortida un grupu de socialistes ha increpat als agents.

El senyor Lerroux ha seguit parlant.

Ha aludit als sacrificis fets a favor de la política republicana.

L'esvalot era tan gros que l'orador ha acabat el discurs als 20 minuts.

Després del miting, el senyor Iglesias ab una comissió ha visitat al governador pera demanarli la llibertat dels detinguts.

Han sigut tots llibertats excepte ún al que se li ha ocupat un revòlver ab una capsa de bales.

A l'extranger

(DE L'AGENCIA HAVAS)

D'AUSTRIA

El Congrès Eucarístich

Professó

París, 15, 9'17 nit.

Viena. — Després d'una missa de pontifical a la Basílica de Sant Esteve, s'ha organisat la solemne professó del Santíssim Sagrament, ab motiu del Congrés Eucarístich.

La professó ha anat desde la Catedral de Sant Esteve, pel Ringstrasse, fins a la entrada del Palau imperial.

Hi han concorregut l'emperador y tots els arxiduchs, malgrat la pluja.

El Santíssim Sagrament era portat per monsenyor Van Rossum, legat pontifici, y el cardenal Nagl, donantlos escolta els consellers íntims y funcionaris de la Cort.

Les tropes cobrien la carrera, en la que s'aplegava una immensa gentada.

Davant del Palau imperial s'havía erigit un altar, prop del qual esperaven l'arribada de la professó els representants de corporacions, funcionaris de la Cort y del Estat, comissions del exèrcit y la marina, moltes dames y nombrós públich, que han ovacionat a l'emperador.

No s'ha celebrat la missa solemne en dit altar, a causa de la pluja que en aquells moments era torrencial.

La professó ha entrat a la iglesia de la Cort imperial, ahont les arxiduqueses s'han unit al seguici.

Després de la missa y de la benedicció apostòlica, l'emperador y la Cort s'han retirat a les seves habitacions.

D'ANGLATERRA

Batussa general a un camp de Foot-ball.

París, 15, 8'10 nit.

Belfast. — Durant un match de futbol, els partidaris dels Clubs que hi prenen part han llançat un encarnissat combat.

Alguns milers d'homes han invadit el camp de sports, convertit en camp de batalla, repartintse cops de puny, bastonades, cops de pedra y no pochs trets de revòlver.

Els espectadors y la policía eren impotents pera reprimir la batussa.

Han arribat reforsos que han lograt separar als combatents.

Han ingressat al Hospital 58 ferits, molts d'ells de gravetat.

Cinch presenten ferides de bala.

DEL BRASIL

Académich

París, 15, 8'38 nit.

Rio Janeiro. — El ministre de Negocis Extrangers, Lauro Muller, ha sigut elegit membre de l'Academia Brassilenya, en la vacant den Rio Branco.

DEL PARAGUAY

¿Revolució?

París, 15, 8'45 nit.

Rio Janeiro. — Alguns diaris publiquen despatxos d'Asunción acullint el rumor de que ha esclatat un nou moviment revolucionari al interior del Paraguay.

Buenos Aires. — «La Nación» diu que no s'ha rebut confirmació a la suposada revolució del Paraguay, considerantho improbable.

ITALIA Y TURQUIA

Nova posició

París, 15, 8'57 nit.

Roma. — El general Reisoli comunica desde la Cirenaica que ahir, de bon matí, va ocupar una important posició que li assegura la dominació de tota la regió de Kasrelleben, y per lo tant, la ruta de Ldiaziz.

La posició ha sigut fortificada immediatament.

Les pérdues dels italians son 3 morts y 10 ferits.

DEL JAPO

L'enterro den Mutsuhitu

París, 15, 10'45 nit.

Kioto. — El cadavre del emperador va sortir del Camp de Mars a les dues de la matinada.

Al arribar a Yokohama fou saludat ab salves d'artilleria.

El fèretre, colocat en un palanquí, fou portat per 100 camperols, ab bonet de capellà, fins al peu de la tomba.

Al descendir el fèretre a la cripta varen ser aviats 80 coloms y les campanes del temple varen tocar 108 vegades.

D'ALEMANYA

Congrés socialista

París, 15, 11'57 nit.

Chemnitz. — Avuy s'ha celebrat la sessió d'obertura del XXI Congrés del partit socialista alemany.

Hi assistexen 500 delegats.

Publicacions rebudes

—«Homenatge a l'Iltm. doctor don Videnti Carulla». Aplegats en un folleto pulcrament editat s'han publicat els documents referents al justíssim homenatge que el poble de Viladrau ha dedicat darrerament al doctor Carulla. Hi hà, ademés, una fotografía de la plaça del doctor Carulla y la del pergamí que se li va oferir.

—«Revista Gráfica». Números VII, VIII y IX d'aquesta meritíssima publicació mensual que ofereix als seus socis y amichs l'Institut Català de les Arts del Llibre. Els presents quaderns corresponen als mesos de juliol, agost y septembre d'enguany.

—«Boletín de la Cámara Oficial de la Industria y Comercio de Sabadell». Es el número 32 corresponent al proppassat mes d'agost. Porta un sumari de força interès pera industrials y comerciants.

—«El Teatre Català», número 28, corresponent a la present setmana, ab una extensa informació gràfica del festival celebrat a Novetats a benefici de les famílies perjudicades per la galerna y nombrosos artícles y notes d'informació teatral.

—S'ha publicat y s'ha posat a la venda a la llibrería del senyor Puig y Alfonso el discrus pronunciat pel mestre en Gay Saber don Eduart Girbal y Jaume, en els Jochs Florals de Sans, d'enguany.

MÉS TELEGRAMES
Y TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

La «Gaceta»

Madrid, 15, 9'15 nit.

La «Gaceta» publica:

De la presidencia del Consell.—Reyal decret rectificat disposant que pels delegats d'Hisenda's procedeixi a la revisió dels expedients de caducitat de concessions mineres, de conformitat ab el paragraf segón del article segón de la llei de 29 de desembre de 1910, sempre que hi hagi existit reclamació o protesta.

De Foment.—Direcció de comerç, industria y treball.—Disposant se publiqui en aquest periòdich oficial el projecte de tarifes de mercaderíes que ha de regir en 1913, presentat per la Companyía Trasatlántica, pera que en el plaç de 30 díes informin les Cambres de Comerç, els Sindicats d'Exportació y entitats anàlegues.

Naixement d'una infanta

La infanta donya María Teresa ha donat a llum, ab tota felicitat, una nena, moments abans de les vuit del matí, estant acompanyada solament per l'infant don Ferràn y el comte de San Diego que s'ha constituit a les sis del matí en el Palau de la Cuesta de la Vega.

Ahir tarda, a última hora, passejà la infanta en automòvil, com de costum, y a la nit no ha ofert cap anormalitat.

El part ha sigut rapidíssim y felís.

La infanta segueix bé, com també la rescent nascuda.

Tot seguit s'ha trasmés la noticia per teléfon als Reys, als príncepes de Baviera y infanta Isabel.

Al Palau de la Cuesta de la Vega s'han cubert els àlbums de firmes.

L'acte oficial de la presentació s'ha verificat a les deu del matí, no concorrenthi moltes de les persones que per la etiqueta deuen presenciar la cerimonia, que s'ha efectuat al saló Lluís XVI.

La nova infanta ha sigut presentada pel seu pare.

S'havíen congregat el ministre de Gracia y Justicia, el bisbe de Sión, el segón introductor d'embaixadors don Emili Heredia, el cónssul d'Alemanya, ajudant del Rey y altres.

Demà's verificarà en el registre especial del Palau la inscripció de la nova infanta.

Seràn testimonis el senyor Canalejas, si l'estat de la seva filla li permet, els generals Luque y Ochando, el senyor Martín Rosales, representants del Senat y del Congrés, el cònsul d'Alemanya, el marquès de Aguilar de Campoo, el bisbe de Sión, el marquès de Burgo, el general Marina, el capità de corbeta Domènech Mesa, el tinent coronel senyor Alvear, els doctors Alabern y comte de San Diego, els marquesos de Zarco, de San Felices de Aragón, el duch de la Victoria y don Joseph Pulido.

El bateig se verificarà al Palau capvi 22 del actual, quan tornin els Reys.

La nova infanta s'dirà Pilar, Adelgunda, Pau, Teresa, Lluisa, Fernanda, Cristina, Antonia, Isidra, Ramona, Atocha y Tots Sants.

Seràn padrins el príncep Lisbaldo, regent de Baviera, y la princesa Adelgunda.

Arribada de la Reina Cristina

A les onze del matí ha arribat a Madrid la Reina Cristina acompanyada del mraquès de Aguilar de Campoo.

A Segovia l'esperava pera saludarla l'infanta Isabel, que allí s'ha enterat de que l'infanta Teresa havía donat a llum, decidint venir a Madrid pera conèixer a la seva neboda.

A Otero les persones reyals han sigut cumplimentades pel senyor Canalejas.

A Madrid l'esperaven a l'estació l'infant don Ferràn, els ministres que's troben a Madrid, autoritats, diputats, senadors y alt personal palatí.

Desde l'estació la Reina Cristina y l'infanta Isabel s'han dirigit en automòvil al palau de la Cuesta de la Vega pera visitar a l'infanta Teresa.

Espanya y Portugal

A fi de fer cumplir el tractat de pesca ab Portugal, infringit freqüentment per nostres yehins, s'ha disposat l'immediat enviu d'un vaixell de guerra a aigües de Elvàs.

Denuncia

El fiscal de l'Audiencia ha denunciat un periòdich del matí per l'inserció d'un anunci oferint tres mil pessetes per una plaça d'oficial quint d'Hisenda y altra d'aspirant.

Enterro

Demà seràn conduides a Mondoñedo les despulles de l'autor de la «Alborada Gallega», don Pasqual Vega.

La Mancomunitat a Andalusia.

Madrid, 16, 12'30 matinada.

Telegrafien a un periòdich lo següent:

Sevilla. — Entre'ls representants parlamentaris de les vuit provincies andaluses s'ha obert una informació pera que exposin el seu parer sobre'l projecte de Mancomunitats.

Probablement se celebrarà a Sevilla una Assamblea de dits representants pera que discutexin el projecte y les seves ventatges o inconvenients en relació ab la defensa dels interessos regionals.

Els periòdichs acullen favorablement l'idea y exhorten a tots pera que li prestin ajuda.

Els republicans se declaren enemichs del projecte, en la forma que l'ha presentat el Govern, ja que entenen que afavorix a determinada regió, y's mostren partidaris d'una mes amplia y absoluta autonomía municipal que permeti als ajuntaments desenrotllarse ab independencia del poder central.

L'ex-ministre senyor Rodríguez de la Borbolla, que tant s'ha significat per la seva actitut resolta contra'l projecte, ha manifestat que sembla ha arribat l'instant de que les provincies andaluses se preocurin del problema y imitin l'exemple de la regió catalana, perque si bé no deu atraure als andalusos lo que no es sinó una manifestació del egoísme, se deuen secundar les ensenyances de la realitat que fan conseguir les nobles y llegítimes aspiracions.

Jutja el senyor Rodríguez de la Borbolla el problema de les Mancomunitats de gran trascendencia pera Espanya. El nou organísme—afegeix—necessita nàixer rodejat de totes les garantíes d'acert que sols se conseguirà mitjansant la reflexió y l'estudi.

Termina l'ex-ministre lliberal les seves declaracions exhortant a tots els diputats y senadors andalusos pera que estudiin el problema detingudament.

L'actitut den Moret

Els amichs del senyor Moret confirmen que l'actitut en que aquell se troba, especialment en l'assumpte de les Mancomunitats, es la que reflexa de modo tan ingeniós el notable periodista que firma sos treballs ab el pseudònim de Taft.

Una ponencia

Soria. — La Societat Econòmica Numantina ha aprovat la ponencia del senyor González Degregorio sobre les Mancomunitats.

Se demana que abans deu establirse un regísme general econòmich que sigui equitatiu.

Rés d'empréstit

Diu «La Epoca»:

No té fonament, per ara al menys, la noticia que circula al extranger, de que s'han fet ressò alguns periòdichs, sobre emissió d'un empréstit espanyol.

Ni'l necessitem, ni està'l Govern autorisat pera fer semblant emissió, ni creyem que hi hagi cap projecte preparat pera això.

Empréstit interior en plata, ja es altra cosa; però tampoch pel moment, tota vegada que encara no està autorisat, si bé s'haurà de preparar un projecte de llei pera convertir les obligacions del Tresor y reemborsar els avanços que ha fet el Banch y els que encara se li demanaràn; però fins a l'any vinent no hi hà que parlar d'aquesta operació.

Notes donostiarres

San Sebastián. — Al començar les regates, el «Dóriga» ha sigut agafat entre l'«Hispania» y el «Patria», sofrint averíes que li varen impedir alcançar el triomf que segurament hauría obtingut.

Ha guanyat la Copa de l'Argentina, únich premi, el «Giralda II», propietat del Rey.

Demà's verificarà la regata creuer a San Juan de Luz, pera la que hi hà cinch Copes y altres premis importants.

—Els Reys han assistit a la inauguració del Sanatori Antituberculós instalat en l'Alt de Ameragama.

S'ha celebrat una missa al aire lliure.

Després el senyor Elosegui ha pronunciat un discurs donant les gracies a totes les persones que hi han coadjuvat a la construcció del Sanatori.

—Demà tindrà lloch la sessió de clausura del Congrés Antituberculós.

Pronunciarà el discurs el senyor García Prieto per la impossibilitat de fer-lo el senyor Canalejas degut a l'estat de sa filla.

Casa surant

Màlaga.—Procedent de Phalmouth ha arribat el vapor anglès «Tourvay Scool» que porta a remolch una enorme casa flotant propietat del multimilionari, baró Barneto de Marcoy, qui's proposa invernar aquí ab sa familia.

Desplassa dita casa flotant 300 tonelades, y sols porta de maquinaria una de petita pera produir la llum elèctrica.

Ha quedat fondejat entre'l moll Transversal y el de Heredia.

El vapor-remolcador ha sortit immediatament.

Trasatlàntich

Càdiz.—Ha arribat a n'aquest port atracant al moll Victoria, el nou trasatlàntich «Infanta Isabel», perteneixent a la casa Pinillos.

Desplassa 15.000 toneladas, te 470 pies d'eslora, 70 de mànega, y una capacitat pera 3.000 passatgers.

Es el més gran dels trassatlàntichs espanyols.

Farà'l viatge desde un port del Mediterrani, a l'Argentina, en 11 dies.

Monument

Càdiz. — L'Ajuntament de San Fernando ha acordat aixecar un monument al ministre de Marina senyor Pidal.

El monument s'emplaçarà en la Plaça del Carmen, d'aquela ciutat.

L'acort ha sigut pres a pesar de les reiterades pregues del senyor Pidal y ma que pro se li fes cap acte d'ostentació.

De Valencia

Valencia. — Secundant les ordres del governador la policía continúa fent cumplir la llei del descans dominical.

Avuy han formulat 168 denuncies per infracció de la llei.

El correu de Madrid no ha pogut enllaçar a Encina per haver descarrilat.

A La Robla s'ha format un tren especial que ab les mercaderíes y els passatgers ha arribat a Valencia a les dues de la tarda.

No hi ha hagut desgracies personals.

Lápida

Ferrol.—S'ha verificat l'acte de descobrir la lápida dedicada als soldats de infantería de Marina Joseph Caneda y Antoni Ramos que varen morir a Cuba defensant un lloch de la via férrea contra una columna de 5.000 homes manats per en Macco.

El general Barriere, al descobrirse la lápida, ha pronunciat un patriòtich discurs, sentinse al final visques al Rey y al Exèrcit y han desfilat les tropes en columna d'honor.

Després s'ha obsequiat als soldats ab un ranxo servit per oficials.

Accident ferroviari

Almería. — En el kilómetre 230, a la sortida de Gador ha descarrilat el tren de mercaderíes 104, compost de 12 vagons, per rotura d'un coixinet d'un vagó de mineral.

Resultaren ferit a les ceyes el conductor Angel Codina, y tres mossos.

La vía ha quedat interceptada, tenint que fer transbordo.

Els ferits foren conduits a n'aquesta capital en un tren de socor.

Els biskaitarras

Bilbao. — La Junta municipal del partit biskaitarra ha acordat desautorisar y retirar sa confiança als regidors nacionalistes Mendiguren, Galarza, Ereño y de la Torre.

Espectacles

Circo Barcelonés Gran Cinematógrafo 20 PELICULES, 20
Totes d'estrena y de gran sensació, entre ellas
Amor salvaje
Los azares de la vida
Sessions de 4 a 7 tarda y de 9 a 12 nit. — Plateas 25 cénts.; general, 10 cénts.

Teatre Català Romea
Companyía cómich-dramática, dirigida per M. de Larra y E. Giménez. — Primera actriu: R. Abadía
INAUGURACIÓ: Dissapte, 21 setembre, a quart de nou.—Primer: «Solico en el mundo». Segón: Estrena de la comedia en 2 actes, de M. Linares Rivas, titulada
FLOR DE LOS PAZOS
(gran èxit en el Teatre Lara de Madrid). — Tercera estrena del quadre dramàtich, en una escena, Moore, original de Oscar Wilde (el autor de «Salomé»)
UNA TRAGEDIA FLORENTINA
Se despatxa a Comptaduría
Continúa oberta la Comptaduría d'aquest Teatre l'abono a dimars de MODA, a dijous tarda y diumenge, tarda o nit.— Pera mes detalls, demanin llistes de la Companyía y preus d'abono.

TEATRE DE NOVETATS
Gran companyía de Vaudeville y Varietats de primer ordre. — Cinch úniques funcions en les que hi pendrán part les celebritats mondials
Max Linder
Mlle. Napierkowska
Mlle. Celia Galley
Mlle. JANE LISE
Srta. ANGELINA VILAR
Debut, divendres, 20 de setembre.— Preus y detalls per cartells.—Se despatxa a Comptaduría.

Sala Mercè
Rambla d'Estudis, 4
CATALANS: Si voleu passar una estona de bon humor y un rato divertit, visitéu les
Grutes fantástiques
EL PALAU DE LA RIALLA
Vistons panorámiques.—Grans atraccions.

Saló Catalunya
Grandiós Cine. Notable quintet. El local mes hermós, cómode y preferit de Barcelona.—Avuy, diluns, moda, programa monstre per la importancia de les estrenes: «Mano de hierro contra los guantes blancos», 900 metres Gaumont. — «La dama del lago», Vitagraph, 1.000 metres.—«Ruinas de Wisby». — «Herencia de Maximino». — «Al sefior Duran le gustan los huevos». — «Cabeza por cabeza». — Ultim día de la magnífica pelicula presa a petició de nombrós públich y que ha obtingut més gran èxit, s'hi cab, que quan s'estrenà, «Bodas de oro», 500 metres. — «Tráficos amores y altres. En conjunt, el programa d'avuy es el millor de Barcelona y per lo tant digne de ser vist.
6 estrenes, 6, y 4.000 metres de pelicula
Próximament 2 estrenes d'actualitat: «Congreso Eucarístico en Viena» y «Cazería de S. M. D. Alfonso en los Picos de Europa».

Saturno Park
Exit creixent del fenómen musical Comtesa Olga, nena de 8 anys. — Grandiós èxit del popular Pep Marqués.

LA RABASSADA
Hotel-Restaurant
Obert tota la nit. — Gabinets particulars. Cuina de primera. Servey a la carta y cuberts desde 5 ptes. fins a les deu de la nit. Teléfon 7013
CONCERTS
en el Saló-menjador del Restaurant de 1 a 3 tarda y de 7 a 9 nit, pel sextet que dirigeix el celebrat violinista D. Joan Salá.
Atraccions americanes
Scenic Railway, Water Chute, Bowling Alloys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, &
Tranvia directe desde la Plaça de Catalunya a La Rabassada

MASTIC VEGETAL
INALTERABLE
Fórmula Tobella
Pera tota mena d'empeltes y feridas de las plantas
Pot usarse sempre y no danya may.
S'aplica ab un pinzell, en fret.
Primpcesa, 11, pral.-BARCELONA

Fulla Agrícola de LA VEU

Articles doctrinals, notes tècniques, informacions comercials, cotisacions de mercats del país y extranger, noticies útils y demés d'interès pera la pagesía catalana

298

Els fets confirmen una opinió

Estàvem ja veremant, quan un bon amich me digué: «Es extrany per vos, que estiguèu tan callat davant de la situació per que atravessem els vinyaters en la present cullita»: y li contestava jo ab aquell refrà: «Si vols veure passar al teu enemich vençut, asséntat al brancal de la teva porta». Y aixís, desgraciadament pera'ls vinyaters d'aquesta comarca, ha succeit en aquesta cullita.

Vaig sostenir en un article publicat en aquesta FULLA el 1.er d'abril darrer, que molts anys se feya necessari l'aditament d'aigua a la verema pera poder trepitjarla y obtenirne'l such; es a dir, tornar al rahim la quantitat d'aigua que la sequetat o el cuch li havía près y que li era necessaria pera la elaboració del vi; y deya més en dit article: afirmava que en 1911 moltíssims vins havíen sigut agre-dolços per no poder fermentar degudament, a causa de la falta de aigua, y que lo mateix succeiría aquest any. Y, efectivament; els fets han confirmat la teoría sostinguda.

Veremem, emprò cullim panses; els rahims son sechs, l'aigua hi manca; la cullita resta redúida a una meitat; el trepitjar se fa difícil, perque'l such gairebé no raja y tenim d'acudir a fer vins verges, perque la potencia de la premsa dona més que'ls peus dels homes.

Mentrestant, donen una brisa riquíssima a l'olla o facina, y nosaltres ens quedem ab la meitat del such que havíem d'obtenir. Això sí, la graduació dels mostos, la tenim a 17, 18, 19 y més grans.

Y aquests mostos de vi verge ¿còm ens fermentaràn a les botes? Gastant molt ab ferments y jornals de trasbalsar, obtindrem que'l vi no sigui agre-dolç; lograrem que'l sucre's converteixi en alcohol y tindrem un producte natural, la pèrdua de quantitat del qual ab la diferencia de graduació, no compensarà l'import dels treballs y reditació del capital. ¡Y pensar, que donant a la verema l'aigua que li faltava, podríem havernos estalviat tanta feina y obtenir un producte tan natural com l'obtingut avuy! ¿No fà pena veure que ha haurà un considerable nombre de propietaris, que veuen perduda avuy una meitat de sa cullita, y que demà els ha toca perdre'n altra part, perque els seus vins, per agre-dolços, tindràn d'anar forçosament a la destilació?

¿Y no fa pena, y molta pena, veure que nosaltres no podem tornar al vi lo que naturalment li fa falta pera ésser el vi que havia sigut; y, en cambi, ha hagi comarques que tinguin dret d'afegir al vi (per la falsa o còmoda rahó, de la seva conservació), alcofoll de patata, moresch o garrofa?

Diu el bon company J. M. B., que si's permetés l'aditament d'aigua a la verema, seria causa d'obrir la porta a la falsificació. Y jo'm permeto preguntar ¿no es més falsificació afegir espert, que no sigui producte del rahim, al vi, que l'aigua que al rahím falti per causes naturals?

Es necessari, es indispensable; que les comarques que's troben en el mateix cas que la nostra, ens ajuntem y diguèm ben clar y net a les demés: «Som germans, sí; havem d'aussiliarnos y ajudarnos tots; emprò de bona fè, no com Cain y Abel, que'l més fort va matar al més dèbil».

R. VIDIELLA.

Mas dei Ribas (Cambrils).

Els llevats seleccionats en la vinificació

De la bona o mala fermentació del most, ne depèn la obtenció de bons vins. Una fermentació completa, franca, promoguda per ferments o llevats bons, dona vins complets, perfectes sans y de llarga durada; contrariament una fermentació incompleta, viciosa, anti-alcohòlica, origina vins defectuosos, malaltissos y de dubtosa sanitat.

Sapigut això, es possible que algú pregunti: ¿Còm poden lograrse'ls bons ferments o llevats y còm s'ha de fer pera que'ls perniciosos no fassin sentir sa influencia en la fermentació?

A tals objeccions intentem respondre ab el present escrit. Ens hi obliguen les nombroses consultes que sobre aquest particular ens han sigut fetes aquests díes.

Començarem pera fer observar, pera facilitar comprensió del procés fermentatiu, que aquest s'inicia y's promou baix la influencia directa de petits sers vegetals, visibles únicament ab l'ajuda del microscopi y d'aquí son nom genèrich de «microorganismes». Els microorganismes dels mostos y dels vins el funcionament dels quals se manifesta transformant el sucre del fruit de la vinya en alcohol y àcit carbònich, son els llevats o ferments; els destructors del sucre y del alcohol, son els ferments insans y perjudicials, els que atenten y conspiren continuament contra la salut dels vins, o siguin els mals ferments.

Uns y altres, bons y dolents, viuen sobre'l raim. Si'ls suchs d'aquests se troben en condicions apropiades, els ferments inicien la seva obra; els «llevats alcoholisats», com ho expressa son nom, transformen el most en vi, produint alcohol; les bacteries o llevadures dolentes el descomposen produint àcit acètich o vinagre o alteren els vins emmalaltintlos, destruint altres components del vi, o bé l'infeccionen ab els agents del florit, de l'escalldat, etc., etc.

Les condicions precises pera que'ls bon llevats se multipliquin son: temperatura de 20 a 30 grams y un medi suficien àcit, equivalent de 9 a 10 grams d'àcit tartàrich per litre de most y la poca concorrencia, a l'iniciarse la fermentació, de «bacteries» o llevats sperniciosos».

La bona qualitat del rahim ja es garantía del predommi dels bons ferments sobre'ls dolents; en cambi, les veremes ruinoses, podrides, mildiuades o que han sofert els efectes de les pedregads, constituiràn plantes de ferments contraris a la calitat y sanitat dels vins.

Afavorint la procreació dels bons treballadors, com ho son els llevats alcohòlichs, la feina ha de resultar perfecta; contrariament serà dolenta si s'aporderen del treball els llevats perjudicials.

¿Els procediments pera aquesta doble acció? Lo que deu ferse, tenint en compte aquesta doble acció, queda ja indicat; procurar que la fermentació's realisi entre temperatura de 22 a 26 graus; que'ls mostos tinguin l'acidesa senyalada y assegurarse de que'l treball està encomanat als bons fermejadors.

Un procediment assegurat de trobar aquests, es acudir als llevats seleccionats.

Veusaquí unes observacions pràctiques pera que puguin utilisarles nostres pagesos:

Pera operar ab grans cantitats de llevats.—Un quart de litre basta pera fermentar a 20 hl. de most a la temperatura de 20 a 25 grams. Si el culliter té d'operar grans partides pot preparar «caldos-llevadures», adquirint un quart de llevat seleccionat y extenentlo en 50 litres de most esterilisat previament, utilisant aquest caldo pera sembrar els mostos abans de que comencin a fermentar.

Veremes tardanes.—Pot succeir que la cullita s'hagi de retrassar. En aquest cas la sembra de la llevadura pera preparar els caldos s'ha de fer en un local reduit a fí de poder mantenir la temperatura a uns 20 grams per medi artificial, brasers o estufes.

Sembres de tinels grans.—En aquest cas tota la llevadura ha d'emplearse al primer día, removent el líquit a mesura que's vagin omplint les tines.

Sembres preparades pera les cullites retrassades.—En aquests casos, si el recipient del most esterilisat, en el que s'han sembrat els llevats seleccionats, està del tot tapat, rès hi fa que passin vuit o deu díes fins a utilisar aquest caldo tenint cuidado de remourel. Si el recipient no es ben tapat, s'hi afegiràn quatre o cinch litres de such de raim acabats de cullir, que's faràn bullir, remenant també lo contingut després de haverhi fet l'adició del most.

Precaucions pera evitar la paralisació de les llevadures.—Vigilar la temperatura y tenir present, que les temperatures inferiors de 15 grans contrarien la vida dels llevats; que aquests prenen molt desenrotllo entre'ls 20 y 25 graus; que els 30 graus les molesten; que suireixen 38 graus (temperatura del cos humà) y que moren als 45 graus.

Conveniencia d'esterilisar els mostos de sembra, per medi del calor o d'un antisèptich.—Potser resultaria més econòmich l'empleu del bisulfit. Fóra millor, en aquest cas, servirse de mostos aclimatats a tal agent. No serà això necessari esterilisant els mostos pel calor.

Ab les llevadures seleccionades y ab la previa y parcial esterilisació del most al anar a trepitjar els rahims, el procés fermentatiu pot assegurarse y fàcilment s'obtindrien vins de les més altes qualitats per ses condicions organolèptiques y assegurada fermentació. Ab metabisulfit, y el fosfatange, y millor ab el sulfofosfat a rahó de 85 grams d'aquest per hectòlitre si's fan vins blanchs, y 50 quan s'hagin d'obtenir de color, podrà fàcilment arribarse a conseguir immillorables resultats.

Raul M. MIR.

Unió de Vinyaters

D'acort ab la Unió de Vinyaters de Catalunya, l'Associació de Viticultors de Navarra ha enviat al ministre d'Estat el següent informe:

«Esta Asociación de Viticultores Navarros, que me honro en presidir, ha tenido noticia de la consulta que el Centro de Expansión Comercial y Comercio Exterior de ese ministerio hizo á la Unión de Viticultores de Cataluña acerca del deseo manifestado por el gobierno de Italia de llegar á un acuerdo con España, análogo al pactado con Portugal en mayo de 1911 respecto de vinos, ciñéndose ó limitándose en los primeros pasos á los de clase superior Jeréz, Málaga, Malvasía y Priorato dulce.

Conoce también la razonada contestación dada por la citada entidad, fundamentando lógicamente su opinión, contraria á ese acuerdo, si hubiere de limitarse á los vinos de clase superior, é interesada en gran manera en estos asuntos de interés capital para la viticultura española, se permite exponer por mi conducto á V. E. una opinión idéntica á la expresada por nuestros compañeros y amigos de Cataluña, contraria á ese acuerdo sobre las bases indicadas por el gobierno de Italia.

Aparte esta limitación mortificante, inadmisible, de tipos determinados, que excluiría á los productores de casi toda España ó los obligaría á disfrazar sus productos y marcas, con evidente perjuicio de las mismas, para ser admitidas en los mercados de Italia, no puede ocultarse—como dice bien la «Unió»—a los que conocen el grado de perfección a que los italianos han llegado en su organización comercial. la nombradía de sus Vermuts Marsalas, Chiantyo, etc., y el patriotismo práctico de los italianos, que mira con desdén soberano cuanto no procede de Italia, que los vinos españoles de aquellos tipos encontrarían allí una barrera que no podrían franquear.

En contraposición con esas dificultades, esa misma admirable organización comercial, la nombradía de aquellas marcas italianas y la falta de sentido práctico en nuestros compatriotas, que lamentablemente prefieren en términos generales lo exótico á lo nacional, y bien podemos apreciarlo en el producto de vinos que nos ocupa, fijándonos cómo, por razones de buen tono, de hábito y hasta de perversión de gusto, consume vinos y preparaciones extranjeras con preferencia á los productos españoles delicados y saludables, allanarían el camino de los progresos á las marcas italianas, perjudicando indudablemente á las españolas y dándonos, en consecuencia, una pérdida positiva de consideración.

Es digna, sin embargo, de atención y de estudio, la observación consignada por la «Unión de Viticultores de Cataluña». En el último ejercicio, Italia ha sostenido en las clases corrientes de vino precios superiores á los de ningún otro mercado.

Indudablemente su organización comercial influye en los precios y los eleva; y, por otra parte, no poseemos datos que nos permitan apreciar si eso sucede con frecuencia, mas es punto interesante que debe estudiarse detenidamente porque, si en virtud de un acuerdo especial España pudiera colocar en Italia cantidades importantes de vinos corrientes de un modo ventajoso, lo que sería inconveniente á todas luces sobre la base de limitarnos á los vinos superiores citados, podría ser conveniente haciéndolo extensivo á las clases inferiores, sin limitaciones de procedencias ni de marcas, para que los beneficios, si de ahí hubieran de desprenderse, alcanzasen por igual á todos los viticultores españoles».

Com pot veures, els viticultors organisats de totes les regions coincideixen en apreciar per un igual lo perjudicial que pera la viticultura espanyola seria el conveni solicitat.

***

Se'ns diu lo següent:

«El día 5 del corrent, el C. C. del Empordà, de la entitat de la Unió de Viricultors de Catalunya, va rebre la visita dels senyors Ros y Pou, que en representació dels magatzemistes de Figueras y d'alguns propietaris que vinifiquen els seus productes dintre de la mateixa, pera portarlos directament al consúm, desitjaven exposar als individuus d'aquell els seus punts de vista prop de la gestió que fins á la fetxa ha desenrotllat la Unió en aquella comarca, en tot lo que fa referencia a la persecució del frau.

Invitats els comissionats pel senyor president del C. C., don Cárles Jordà, a que exposessin ab tota llibertat ses pretensions, el senyor Ros, després de fer constar que no podía menys que aplaudir l'acció moralisadora que ha vingut exercint la Unió, ab la que estaven ell y tots els representants completament conformes, va dir: Que trobantse próxima la recolecció de la cullita s'havíen la cullita s'hareunit y acordat desistir en absolut de fer piquetes y vins aiguats, no volent posar a la venda més que caldos purament purs y elaborats ab arreglo a la lley; aquest acort podía resultar molt perjudicial pera'ls seus interessos, si no s'obligava a tots els elaboradors y venedors de vi de la Cambra empordanesa a cumplir estrictament les disposicions legals en aquesta matería vigents, per la competencia que'ls vins aiguats o impurs ells faríen si era conegut o tolerat el seu ingrés lliure en el mercat; que creyen funoadament poder assegurar que si no's recordava al país productor la prohibició que estableix la lley de fer piquetes, pera portarles al consum, la major part dels vinicultors, acostumats an això de temps immemorial, continuaríen fentles, pertorbant aixís el mercat; y que com la Unió de Vinyaters es l'autoritat més adequada pera això, supliquen al C. C. que, en la forma que creguessim convenient, recordés a tots els seus associats, y al país en general, la prohibició abans indicada, y el propòsit ferm, que sens dubte té format, de fer recórrer als seus veedors tota la comarca en busca de'ls falsificadors pera que'ls sigui degudament aplicada la lley; afegint que ells estàn disposats a nomenar veedors que vetllin per la puresa dels caldos que's posin a la venda, y a no comprar vi sinó mitjansant mostres etiquetades y segellades que serveixin de garantía de l'integritat del producte.

El senyor president se felicità dels acorts presos pels magatzemistes y propietaris allí representats.

***

A Olesa de Montserrat s'ha celebrat un miting de la Unió de Vinyaters, organisat pels delegats de la comarca.

Malgrat el ser a l'época de la verema, hi acudí molta gent, que aplaudí als oradors senyors Santacana, Llort y Barnadas.

S'allistaren molts a les files de la Unió.

L'higiene en la remadería

Corrals-galliners-etc.

IX y darrer

Baix dos aspectes distints podem fer aquest estudi. Considerant primer aquestes habitacions com a exclusives pera'l bestiar cabriu y el de llana o donarlos aquell caràcter de generalitat que tenen quan en elles s'hi hostatgen un nombre crescut de sers heterogenis.

Donada la tendencia actual de la industria pequana en establir el regisme celularista, sembla fora del càs entretenirnos donant importancia al aspecte según; mes, tenint en compte que tal regla es la més usual dintre de nostres pobles y masíes y sent per aquestos pera qui més parlem, ens veyem obligats a dirne quelcom, si bé generalisant tot lo que's pugui.

Sempre que disposem d'un espayós camp pera la construcció escullirem un lloch apart de la influencia de les vaqueríes o de les porquerisses, sent millor orientar l'edifici vers al nort, sobre un sòl y subsòl que rès puguin fer témer, perque'l bestiar cabriu y el de llana son contraris a la humitat; no poguent tolerar tampoch la influencia massa contínua dels raigs del sol, com també son exigents en poder respirar un aire fresquet y pur, per la rahó de que cada especie repugna molt de la fetor que exhalen les seves vehines. Per a això es indispensable que al costat del casal destinat a redós contra tota intemperie, s'hi acompanyí un pati o departament al aire lliure, cercat ab filatura o del material que's cregui més convenient.

Essent poch abundoses les dejeccions líquides que excreten aquests bestiars, no hi hà necessitat de que'l sòl tingui pendent, com havíem dit en altres punts, ni tampoch es menester usar material de primera. En virtut de lo primer y essent tan propensos a sofrir dolors reumàtichs y articulars, baix la influencia de la humitat, s'ha vingut aconsellant se cobreixi el sòl del corral de una capa de palla, sigui de cereals o de lleguminoses; tenint en compte sobretot de renovar diariament la que hagi sigut massa mullada per les aigües o pels orins.

La salubritat del local estarà en relació ab la cabuda del mateix y el número de caps que s'explotin; en general, tindrà grans obertures finestrals, ventiladors, respiradors, tot manejable segons les circunstancies o exigencies de la estació.

El mobiliari del corral està representat per la menjadora-rastell. Aquesta serà doble, de forma allargada, sospesa del sostre, y moguda verticalment, gracies a un joch de corrioles. D'aquesta manera, fora de les hores de pinso, poden aixecarse, quedant tot l'espay completament lliure. Pera que'l farratge no caigui sobre'l cap del bestiar, al fer aquest la tracció, l'angle de obertura dels llistons del rastell no tindrà més que de 40º o 50º sobre la vertical.

Heusaquí estudiat el corral com a departament exclusiu pera'l bestiar cabriu y de llana. Ens toca dir quatre mots, considerantlo com un centre hont, a més del bestiar anunciat, hi campejen altres especies, com la productora de ram y pel y altres de cam y ploma.

Una masía, pera ser completa, deu posseir un camp espayós y ben airejat, situat devant o molt millor darrera de la casa. Quan se posseeix un pati aixís, la primera idea que té'l masover o estadant es cercarlo. Aixís pot donarse al bestiar un grau de llibertat, que molt anyora el que està en contínua estabulació. Si una bona mà dirigeix les coses, se distribueixen les dependencies propies de cada especie tal com hem recomanat, o millor pot ferse. Si la casa mira al mar (sols ens referim a Catalunya), les quadres, vaqueries y porquerisses, han d'ocupar la part esquerra, aixís predominant, com succeeix, els vents del nort, rès afluein a la casa; les porxades que fan de dipòsit pera'ls carruatges y maquinaria agrícola, els magatzems pera'ls grans, els cellers, ocuparàn la dreta. El fons, o part darrera, poden completarho les habitacions pera les aus, establint una comunitat ab els corrals, car en aqueixos, moltes despulles del menjar de les cabres o moltons, son aprofitades per les gallines. Aquesta solidaritat es ventatjosa, ab la particularitat de reservar les dependencies propies de la gallina pera menjar, lloch pera dormir y el reservat pera'ls nierons.

Aquestes dependencies constituiràn com un galliner apart, perque si fos càs de una malaltia infecciosa, ens trobaríem no poguent realisar ab facilitat les mides sanitaries. Més de quatre de les plagues que han arruinat al bestiar, tal volta han tingut origen aquí, però no n'hi hà prou ab això pera que sols s'aconselli la belda y la cèdula.

Mil formes hi hà de galliners, unes ben capritxoses y força higièniques. La costum de dotarlos d'un sòl artificial, compost de terra sorrenca, es necessari contínúi; aixís les dejeccions no prenen mal aspecte, no llencen fetor; al ensemps que'l bestiar s'hi retrea, matanthi hores, fent lo que tothom recordarà y, per últim, s'até una necessitat d'ordre fisiològich. Aquesta consisteix en que les aus, donada la disposició anatòmica de son aparell digestiu, necessiten un element que'ls ajudi en les funcions digestives y la sorra que s'apropíen diariament—cosa de dos grams—es la que'ls hi fà ajuda.

Els nierons deuen colocarse en llochs lo més reservats possible; la quietut y la fosquetat, com també la presencia de un altre ou, sigui natural o artificial, son aussiliars poderosos pera fomentar la producció. Es clar que lo principal son les races, mes, a dita qualitat, deu acompanyarhi lo demés que havem dit.

La explotació del camil sol ferse en completa llibertat pera'l destinat al engreix, construintli habitacions sota terra a imitació de la terra selvatge, o deixantlo campejar pel corral. No hi hà dubte que aixís se'l manté molt econòmicament; essent el primer el que converteix un 90 per 100 de celulosa en carn, quan els demés sols arriben a la meitat o poca cosa més; això fa que visqui gairebé sols de lo que deixen els altres.

Els exemplars destinats a la reproducció, necessiten viure completament llibres; les gaves o els cunillers moderns son apropiats pera que les cries se fassin ab certesa y arribin a cap. Visquent aixís se tindrà més cuidado en alimentarlos, al ensemps tindràn aigua a sa disposició, perque es un error creure que semblants animals no beuen. Quan sols s'alimenten de verdures, molt bé; més al hivern, generalment, se'ls administra segó, farines o grans, y allavors tenen exagerta necessitat d'aigua. Casos hi hà hagut que les cunilles, faltades d'aquest líquit, han mort a sos fills pera xuclarloshi la sanch.

Pels colomars se'ls reservarà un lloch el més a propòsit. En les masíes, els coloms solen viure ab completa llibertat, van al torral, a tot arreu; es l'animal que més expansió necessita. La gent mostra poch cuidado respecte de les cries y per això van tan malament. Els coloms volen soletat pera realisar altiils functions, y el tràfech de la casa, visites inoportunes que'ls espanten, fan que deixin els nierons, se refreden els ous y els fetus moren.

Acabaríem fent notar una cosa. Avuy, que'ls pobles montanyenchs se disputen qui més pot atreure gent de crutat, han de pensar que sense l'urbanisació de la població lograràn rès o poca cosa. Aquest espectacle de que som víctimes, ha de desaparèixer. El corral pera'ls bens, que avuy día veyem encastat en mitg de molres poblacions, com també escorxadors plens de miseria y altres coses per l'estil, repugnen a tothom; y el forasser, tansiós de respirar flaire de bosch o de montanya, jamay farà posada en semblants punts.

Joseph SECULI ROCA.

Sant Just Desvern.

Als pagesos,

als que tenen terres, als qui per professió o afició conreuen alguna de les branques de l'agricultura, els es indispensable conèixer la revista

EN EL CAMPO

A tothom qui ho demana li enviem no un sinó varis números de mostra; pera això no té més que omplir aquestes ratlles que hi hà en blanch y retallant aquest anuncl'l posa en un sobre sense cloure, franquejat ab un segell de 1/4 de cèntim y l'envía an aquesta administració: **Valencia, 362, Barcelona.**

Don _____

de _____

desitja números de mostra.

Industries rurals y Conreu de les tòfones

PER

J. M. PUJADOR

Enginyer Agrícol

Se vèn a 1'50 Ptes. a Can Verdaguer, Rambla del Mitg, núm. 5. — BARCELONA

Catalunya Agrícola a l'Extranger

Tots els nostres lectors recordaràn aquell magnífich treball sobre organisació de la família y constitució de la propietat rural, editat per l'Institut Agrícol que'ls membres catalans de la Comissió internacional d'Agricultura varen redactar pera enviar a dita Comissió, responent a un qüestionari per aquesta publicat en vistes al X Congrés que se celebrarà l'any vinent a Bèlgica.

Ara s'ha publicat un fascicle contenint un estudi sintètich de les respostes que sobre aquell tema y sobre Crèdit Agrícol ha rebut la Comissió, estudi que ha fet el membre de la mateixa M. Rieul Paisant.

En dit estudi s'hi comprenen els resultats de les enquestes fetes prop d'eminencies de Bèlgica, Canadà, Dinamarca, Amèrica del Nort, França, Gran Bretanya, Países Baixos, Suïça y ademés Espanya, ab la particularitat que al tractarse del nostre país en tot lo que's refereix a organisació familiar y constitució del patrimoni, se fa esment especial de Catalunya, transcribint els conceptes y les observacions emesos pels delegats catalans.

Aixís queda posat de relleu com a Catalunya, a diferencia de lo que passa en les demés regions d'Espanya y quasi a tot el món, no's desmembren els patrimonis més que en casos especials, ni s'abandonen els camps com en altres países, ni hi hà lluites socials agraries, gracies a la sabia constitució familiar y a la organisació de la propietat, tot lo qual s'ha transcrit ab extraordinaria amplitut en l'estudi de la Comissió de París, conservantse molt la flaire del nostre món rural, fins y tot ab les paraules en català, expressives de les nostres institucions y dels nostres contractes.

Es molt afalagador veure com per una institució tan important de caràcter internacional, com la Comissió que presideix el gran Méline, se pren en tanta consideració y se divulga per tot el món, la Memoria que se li envià sobre la manera de ser de la gent rural catalana.

Adobs Espinás

Rambla del Centre, 37.—Fàbrica a Sans

Crònica

Preus de la verema.—Pel Penedès hi hà regular concurrencia de compradors de raims, de manera que les cotisacions van a l'alsa. A Sant Sadurní, Terrassola y altres llochs, ha pujat de 18 a 22 pessetes la càrrega de 166 litres.

Pel cantó de Torredembarra també's paga de 20 a 22 pessetes.

A Granollers els compradors de raim s'han avingut a no pagar més que tres pessetes per quintà català.

Al Urgell la verema's paga de 5 a 6 rals arroba; a Lleida, a 1'35 pessetes.

Resúm d'Agricultura. — Treballs dels senyors Mir (Raul y Rafel), sobre associació agrícola y la vinya al centre de Europa; vescomte de Eza, sobre les petites explotacions agrícoles; Brugués, sobre agrología y altres.

«Lo Plà d'Urgell». — Influencia dels procediments de vinificació sobre la composició dels vins. Es aquest el títol d'un article que ha donat a dit semanari el doctor Blavia, ex-director de la Enotécnica de Cette.

«El Progreso Agrícola y Pecuario.—Segueix ocupantse ab extensió del Congrés Viticol de Pamplona.

—

El vinent Congrés Internacional d'agricultura.—La Comissió Internacional de Agricultura ha terminat els treballs preparatoris d'organisació del X Congrés Internacional d'Agricultura, que's celebrarà a Gante (Bélgica), en el mes de juny de 1913, coincidint ab la Exposició Universal que allí's prepara. Se dividirà en cinch seccions:

1.ª Economía rural; 2.ª Ciencies agronómiques. — Cultius especials. — Enseyança agrícola; 3.ª Remadería; 4.ª Maquinaria agrícola; 5.ª Economía forestal.

—

El primer ministre francès.—M. Poincaré, que representa en el Senat la regió de la Meuse, va dir en son discurs de recepció a l'Academia francesa, que els habitants d'aquella regió tenen tres passions dominants: l'armada, l'art y el bosch.

Deixantse portar el president del Consell de ministres per aquests sentiments, ha fet importants plantacions d'abet en sa finca «Esperance» de Menil-Aux-Bois. Diu que les tals plantacions van molt bé.

—

Pèrdues pequaries.—Segons datos publicats per l'Institut Geogràfich y Estadístich, en l'any de 1911 s'ha perdut la teroera part de les cries de bestiar, representada per «cinch milions» d'animals domèstichs, sense comptar ab que moriren o se sacrificaren per malalties infecto-contagioses 50.000 caps y els que morinen de mort natural.

—

La glosopeda. — Segons els informes dels director d'Higiene Pequaria, la glosopeda va minvant al Nort y Centre d'Espanya, invadint ara Extremadura y Andalusía.

—

Gremi d'oliaires.—Parlant de la finalitat d'aquest gremi que s'ha constituit al Empordà, ab domicili a la Cambra Agrícola de Figueres, diu un distingit agricultor de Lladó:

«Moltíssimes son les ventatges que pot portar aquesta associació no solament entre'ls comerciants sinó també entre'ls agricultors; lograda aquesta mutua relació entre'l comerç local, contribuint proporcionalment a les cirregues del Estat, vetllant sempre pel bon nom dels olis de nostra comarca, aixecant y sanejant el nostre mercat y posant els preus a la vista de tothom, no pot negarse que la unió fa la força y que lograda aquella, quedaràn perfectament amparats els interessos comercials y del agricultor. La gestió del gremi no quedarà pas reduida a la seva organisació, sinó que, lograda aquesta, pot ter que la seva acció travessi les fronteres en busca de nous mercats, donar més importancia y estima a les classes d'oli ben elaborades, classificantles, donant el seu valor segons sa bondat, premiant aixís els cuidados del productor, vetllar constantment pera que'ls olis de l'Empordà gosin d'altra anomenada de llegitimitat, bondat y puresa, que no han tingut fins avuy, que ab prous feines gosen donarlos el nom de comestibles en el mercat de Barcelona, logrant ab aquesta constant acció lo que es de justicia, que'ls nostres olis ben elaborats pugan alternar en els mercats extrangers y posarse a la ratlla dels olis bons al mercat mondial.»

—

Els vins dolsos.—Pel ministeri d'Hisenda s'ha publicat una R. O., de data 6 del que som (Gazeta del 11), que diu aixís:

«Visto el expediente instruído en esa Dirección general para determinar la sanción legal que debe imponerse en los casos en que se declaran á la exportación vinos dulces de más de ocho grados Beaumé, á los que el Reglamento de la Renta del alcohol concede el abono del impuesto á razón de 17 litros de este líquido por cada hectólitro, y del análisis practicado por el Laboratorio Central de las muestras que á tal efecto se remiten por las Aduanas, resultan ser vinos de dos á ocho grados Beaumé, cuyo abono es de 12 litros por hectólitro.

Considerando que el hecho de declarar á la exportación productos que disfrutan de un abono superior al que realmente les corresponde, constituye una inexactitud que puede causar lesión á la Hacienda, aun independientemente de la voluntad de los interesados, y en tal concepto debe estimarse como una infracción reglamentaria, ya que no puede calificarse como acto de defraudación, porque la declaración de los exportadores no es firme, por quedar sujeta al resultado del análisis que practica el Laboratorio Central de las muestras extraídas al verificarse el embarque; y

Considerando que no existiendo en el Reglamento de la Renta sanción para esta clase de hechos, hay necesidad de estatuirla, y que ninguna puede ser más proporcionada que la privación del abono del impuesto á los viños que hayan sido objeto de la inexacta declaración.

El Rey (q. D. g.), conformándose con lo propuesto por esa Dirección general, se ha servido disponer que cuando del análisis practicado por el Laboratorio Central de los vinos dulces exportados resulten diferencias de menos en los grados sacarimétricos que determinen variación en la cuota del abono que concede el Reglamento de la Renta del alcohol, se niegue el total abono pretendido por los mismos».

OBRA NOVA

Manual de Agricultura

per D. Joseph Bayer y Boseh

Més de 800 pàgines de text ab més de 900 gravats.

PREU: 12 pessetes

De venda: Llibreria de Francesch Puig, Plassa Nova, 5 y Capellans, 2, y a les principals llibreries.

També's vèn en aquesta Administració. (Se deurà afegir 40 céntims si's vol per correu y certificat.)

Mercat de Barcelona

Preus corrents al engrós, donats per la Junta Sindical del Colegi de Corredors Reyals de Comerç de la Plassa de Barcelona.

Grans y farines

(Sense drets de consumis.)

Blats

Candeal Castella	de 29'09	a	30'21	100 kilos
» Manxa	» 29'77	a	30'21	»
Aragó	» '	a	'	»
Urgell	» 27'72	a	29'09	»
Navarra	» 28'63	a	29'54	»
Blanquet	» '	a	'	»
Comarca	» '	a	'	»
Aulka Theodosia	» '	a	'	»
Yeski	» '	a	'	»
Berdianskka	» '	a	'	»
Azime Yeski	» 35'90	a	'	»

Farines

Extra blanca n.º 1.	de 36'66	a	38'46	100 kilos
Superfina id. n.º 2.	» 34'85	a	36'05	»
Números 3	» 31'85	a	33'65	»
Números 4	» 23'32	a	24'16	»
Segones	» 20'	a	21'66	»
Terceres	» 20'	a	20'83	»
Quartes	» 19'16	a	20'	»
Extra forsa n.º 1	» 46'67	a	48'07	»
Superfina forsa 2	» 43'26	a	45'67	»
Números 3	» 34'85	a	36'05	»
Números 4	» 20'41	a	21'66	»
Segones	» 20'	a	20'83	»
Terceres	» 18'33	a	20'	»
Quartes	» 17'50	a	18'33	»
Arrós Valencia bomba	64'	a	72'	»
» Amonqueli	» 52'	a	56'	»

Garrofes

Vinaroz	» 17'69	a	17'85	100 kilos
Idem rojes	» 16'96	a	'	»
Ibissa	» 16'07	a	'	»
Mallorca	» 15'47	a	'	»
Tarragona	» 17'26	a	'	»
Gandia	» '	a	'	»
Valencia	» 16'96	a	'	»
» roja	» '	a	'	»

Despulles

Segó	» 2'857	a	3'035	100 litres
Segonet	» 3'750	a	3'928	»
Prima	» 3'928	a	4'285	»

Civada

Comarca	» '	a	'	100 kilos
Extremadura	» 24'25	a	24'75	»
Extranjera roja	» '	a	'	»
Cartajena roja	» '	a	'	»
Andalusia	» '	a	'	»

Ordi

Andalusia	» '	a	'	100 kilos
Urgell	» 23'25	a	23'30	»
Aragó	» '	a	'	»
Comarca	» 24'50	a	25'	»

Faves

Extremadura	» 26'50	a	27'	100 kilos
Valencianes	» '	a	'	»
Comarca	» '	a	'	»
Smyrna	» '	a	'	»
Mahó	» 46'	a	48'	»

Favons

Xerès	» 27'50	a	28'	100 kilos
Sevilla	» 27'	a	27'50	»
Castelló	» '	a	'	»

Blatdemoro

Piata	» 18'75	a	19'25	100 kilos
Danubi	» '	a	'	»
Cincuantini	» 26'	a	'	»
Sevilla	» '	a	'	»
Berdianska	» '	a	'	»

Mill

Extranger	» 24'50	a	25'	100 kilos
Comarca	» '	a	'	»

Herps

Pais	» 20'50	a	21'	100 kilos
Xipre	» 23'	a	'	»
Llevor de nap	» 35'	a	'	»
Llinassa	» '	a	'	»
Vejoj del país	» '	a	'	»

Patates

(Informació de la casa Lluis Matutano)

Bufé Vich	00'00	a	11'75	100 ks.
Groga vella Castella	'	a	'	»
Bolado Valencia	'	a	'	»
Rodona groga	'	a	'	»
Rodona bolado	'	a	'	»
Bufé Vallés	13'75	a	15'	»
» Málaga	'	a	'	»
» Barcelona y voltants	'	a	'	»
»	'	a	'	»

Patates de sembra

Bufé blanch (rassa alta)	a	'		100 kilos.
Bufe Cerdanya	a	'		»
Bolado Navarra	a	'		»
» Francés	a	'		»
» Vich	a	'		»
Early-rose francesa	a	'		»

Fruites y hortalices

Alls	» 0'00	a	0'00	ristra
Ceves Figueres	» 0'00	a	00'00	100 kilos
» vermella	» '	a	'	»
Moniatos Valencia	» 00'00	a	00'00	»
» Mallorca	» 00'00	a	00'00	»
Préssechs	» 40'	a	60'	»
Peres país	» 35'00	a	40'	»
» Aragó	» 00'00	a	00'	»
» Camosines	» 00'00	a	00'	»
Mongetes	» '00	a	'00	»
» grossa	» 00'	a	00'	»
Pésols pais	» 00'00	a	00'00	»
Aubercochs	» 00'00	a	00'	»
Tomàtechs	» 0'00	a	0'00	»
» Cuilera	» 0'00	a	00'	»
» de mar	» 00'00	a	00'	»
Raim negre	» 15'00	a	20'00	»
» Moscatell	» 50'00	a	60'	»
» Picapoll	» 30'00	a	40'00	»
» Charelo	» 25'00	a	00'00	»
Nispers	» 00'00	a	'00	»
Pomes	» 20'00	a	30'00	»
Magranes	» 00'00	a	00'00	1,000
Taronjes	» 00'00	a	00'00	»
Llimones	» 00'00	a	00'00	»
Alcarxofes	» 0'00	a	0'00	el 100
Pebrots verts	» 0'00	a	0'00	»
» vermells	» 2'00	a	2'50	»
Auberginies	» 0'00	a	1'00	»
Plátans	» 0'00	a	0'00	dotzena
Melons	» 6'00	a	8'00	»
Cindries	» 7'0	a	9'	»

Panses de raims en caixes de 10 kilos, 30'00 pessetes.

Figues, en caixes de 00'00 kilos, 5 pessetes.

Fruites del país

(Informació de la casa Miquel Valls y Salvadó)

Alls cappares morats pais superiors, de 20'00 a 00'00 pessetes la dotzena de forchs.—Idem país, de 00 a 00 idem.—Idem primera de 16 a 00'0 id.—Id. corrents, de 18'00 a 00'00 id. id.

Admetlles ab closca forta, de 40 a 45'00 pts. els 100 kilos.—Id. mollar, de 100 a 105'00 els 100 kilos.—Id. Esperansa, primera, de 294 a 300'00 els 100 kilos.—Idem idem, segona, de 288'0 a 290'00 id.—Idem Llergueta, de 295'00 a 300'00 idem.—Idem Mallorca, escullida, de 285'00 a 287'00 idem.—Id. id., corrent de 252'00 a 258'00 id.

Arrós Monkili, de 50'00 a 52'00 pessetes els 100 kilos.—Idem Bomba, de 64'00 a 70'00 idem.

Avellanes culliter, de 86a 88'00 ptes. els 100 kilos.—Idem garvellades, de 88'00 a 90'00 id. —Idem negreta, de 90 a 95'00 id. id.—Idem en grá 1.ª, de 192 a 195'00 ptes. els 100 kilos.—Idem en grá 2.ª, de 188 a 190'00 idem idem.

Besses Benicarló, 16'70 a 17'50 quartera.—Idem Navarra, de 18'00 a 18'50 id.

Blatdemoro Cincuantini, 24'00 a 27'00 ptes. els 100 kilos—Idem Piata, de 21'00 a 23'00 id. idem.

Cacahuets pelats, de 61 a 62 pessetes els 100 kilos.—Idem de tres y quatre grans, «blanch», de 58 a 60'00 id.—Idem de dos grans, «blanch», de 46 a 48'00 idem.—Idem de dos grans, roig, 44 a 45 idem.

Dátils, de 50' a 55'00 pessetes el 100 kilos.

Escayola Mazagón, 42'00 a 43'00 pts. els 100 kilos.—Idem Sevilla, de 43'00 a 44' idem.

Pasolets pais, de 65'00 a 70'00 pessetes els 100 kilos.—Idem extrangers, de 55 a 60'00 idem.

Figues Fraga, de 5'50 a 6'00 pessetes els 10 kilos.—Idem Mallorca, de 00'00 a 00'00 id.—Idem negres, 20 a 22'00 ptes. els 100 kilos.

Llevor de cànem, de 43 a 44' pessetes els 100 kilos.

Llenties pais, de 48 a 50'00 pessetes els 100 kilos.

Monjetes coco-roses extrangeres, de 46'00 a 48'00 ptes. els 100 kilos.—Idem id. del país, de 54'00 a 55' idem.—Id. llingots, de 00 a 00 id. —Idem Mallorca, de 51'00 a 53'00 idem.—Idem perles extrangeres, de 41 a 45' id.—Idem Pinet Castelló, de 50 a 51'00 idem.—Id. país, de 00 a 00 idem.—Idem Valencia, de 49' a 50 idem.—Id. Monkelines, 52 a 00.

Nous, de 48a 60 pessetes els 100 kilos.

Prunes imperial Málaga de 15 a 17 pts. els 10 kilos.—Idem. imperial, a 00'00 id.—Idem sur-choix, a ' id.—Idem choix, a 00'00. —Idem corrents, de 7'00 a 8'00 caixa 10 kilos.

Panses, nou rahims, extra, de 7'50 a 8'00 ptes. els 10 kilos.—Idem. idem corrents, de 6'00 a 7'00 id. id.—Id. planes, de 7'00 a 7'50 idem id.—Idem id. grá 1.ª Málaga, 7'50 a 8'00 idem idem.—Idem id. 2.ª Málaga, 00' a 00'0 idem idem.—Idem idem Denia, de 00'0 a 00'00 idem idem.

Pebre vermell, de 108 a 140'0 ptes. els 100 kilos.

Pinyons, de país 208 a 000 pessetes els 100 kilos.—Castella, 215 id.

Cigrons Alfarnates, de 58 a 80 pessetes els 100 kilos.—Idem Xerés, de 57'00 a 85 idem.—Id. Mazagón, n.º 28, de 00 a 00'00 idem.—Idem Mazagón, núm. 29, de 45'00 a 47'00 idem.—Idem Mázich, de 85' a 110 idem.—Idem Saúch, de 90 a 137'00 idem.

Tramusos, de 21'00 a 22'00 pessetes els 100 kilos.

Xufes garvellades, de 60'00 a 70 pessetes els 100 kilos.—Idem culliter, de 50 a 60'00 idem.

Comins, de 83 a 87.—Anis en grá, de 76 a 80.

Cànems

(Informació de la casa Jaume Martí y Calvell.)

Cànem Vallés, bregat ab máquina, classe, primera, de 000 a 125 ptes. 100 kilos.

Cànem Vallés bregat pagés, de 105 a 110 pessetes.

Canal ofici d'Oriola, de 185 a 190.

Cànem Oriental en rama, 1.ª, de 000 a 000 id.

Oriental en rama, extra, 000'00.

Canal de Balaguer, 180 a 185 id.

Cànem de Balaguer bregat ab máquina, de 110 a 115 id.—Id. ab máquina, de 000 a 000 id.

D'Italia:

Bolonia, natural, de 175 a 180 id.

Bolonia, classificat, de 180 a 185 id.

Ferrara, natural, de 170 a 175 id.

Ferrara, classificat, de 175 a 180 id.

Pentinats de Nàpols, *spontitos*, de 180 a 185 id.

Preus de magatzem per 100 kilos.

Adobs

(Informació de la casa J. Espinás, S. en C.)

Superfosfat de cals mineral, 18[20 °[, ácit fosfórich soluble, pessetes 9'00 els 100 kilos.

Superfosfat de cals mineral, 16[18, ácit fosfórich soluble, 9'50.

Superfosfat de cals mineral, 15[17 °[, ácit fosfórich soluble, 8'20.

Superfosfat de cals mineral, 13[15 °[, ácit fosfórich soluble, 7'25.

Escories Thomas, 15[16 °[, ácit fosfórich total, 8'00.

Nitrat de sosa, 15[16 °[, ázoe, 33'75.

Sulfat amónich, 20[21 °[, ázoe, 41'00.

Clorur de potassa, 80[85 °[, equivalent a 51[53 °[, de potassa pura, 26'50.

Sulfat de potassa, 90[92 °[, equivalent a 50[51 °[, de potassa pura, 31'00.

Kainita en pols, 8'00.

Sulfat de ferro en pols, 7'25.

Superfosfat d'osdel 1 al 2 °[, ázoe y 18[20 °[, ácit fosfórich, 12'50.

Superfosfat orgánich 3[4 °[, ázoe y 12[14 °[, fosfats, 12'50.

Materia orgánica córnes natural, 13[14 °[, ázoe y 5[6 °[, ácit fosfórich, 26'00.

Materia orgánica animal, 19[20 °[, ázoe, 30.

Farina d'ossos, 2[3 °[, ázoe y 45[50 fosfats, 13.

Polvo cúprich, 73[75 °[, sulfat de coure, 80.

Preu de pessetes els 100 kilos.

Olis d'oliva

(Informació del Gremi de Magatzemistes d'oli)

Oli d'oliva: Andalús superior, de 124 a 126 pessetes els 100 k.; ídem corrent, de 121 a 122; Tortosa inferior llampant, de 000 a 000; idem bons, de 000 a 000; fins de 135 a 137; Aragó, de 159 a 167; Lleyda, de 122 a 123; Urgell, de 135 a 138; Empordá, de 119 a 121; Mallorca, de 117 a 140, segons classe.

Mercat animat. Tendencia a l'alsa. Pochs arribos.

Oli de pinyola:

Vert 1.ª, de 75 a 00 pessetes els 100 kilos; 2.ª, de 65 a 00 idem idem; Groch, 1.ª, de 77 a 00 idem idem; idem 2.ª, de 67 a 00 idem idem; idem fosch, de 60 a 00 idem idem.

Oli de coco: Blanch ab envás, de 00 a 119'00 ptes. els 100 k.; Cochin, de 00 a 125; Palma, de 00 a 125; Ili, comestible, de 000 a 000.

Oli de linosa crú, a ptes. 100 kilos; idem idem cuit, a ; idem idem cuit especial, a 000; idem idem incolor, a :

Olis de pinyola

(Informació de la casa H. Angelgrán)

Cotisem:

Vert 1.ª, de 74 a 00 ptes. els 100 kilos; vert 2.ª, de 67 a 00 idem idem; groch 1.ª, de 82 a 00 idem idem; groch 2.ª, de 88 a 00 idem idem; fosch, de 73 a 00 idem idem.—Oli de llinosa crú, a 000; idem idem cuit, a 000, idem idem incolor, a 000.

Turtó de coco

(Informació de la casa A. García y C.ª)

A 19'00 ptes. per 100 k. les partides que's fassin per vagons.

Turtós y olis

(Informació de la casa Deutsch y C.ª)

Barrils, crú, á 128 pesetes.

Caixes, crú, á 132.

Barrils, cuit, a 132.

Caixes, cuit, a 136.

Sucres

(Informació de la casa Rius y Torres)

Continuen fluixos els preus, peró se diu que la remolatxa donará aquest any menys rendiment que'ls anteriors, lo qual produiría una merma en el número de tonelades que s'ha calculat en aquesta xifra.

Pera'l consúm podem donar aproximadament els següents preus:

Mel	76'00	a	83'00
Terciats	87'00	a	89'00
Centrifuga canya	96'00	a	98'00
Idem remolatxa	85'	a	89'
Blanquilles	95'	a	98'
Blanchs 1.ª refinats	97'	a	99'
Idem tarrós	97'00	a	99'00
Pilons	107'00	a	109'00

Tallat, de 109'00 a 111'00 pessetes els 100 kilos.

Cafés

Els continuus telegrames y avisos de nevades y mal temps que perjudiquen en gran manera les produccions de cafés, sembla que més aviat son deguts a una operació financera, pera que'ls preus actuals pugin més que a una realitat agrícola comercial, així es que malgrat les noves pujes de preus, els compradors no s'han mogut del seu estat actual especlatiu.

Els preus pera'l consúm son:

Moka 1.ª	408'00	a	414'00
Puerto Rico Caracolillo	408'00	a	414'00
» Yauco primera	400'00	a	408'00
» Hisenda	390'00	a	395'00
Caracas, Colombia y altres	380'00	a	390'00
San Salvador y similars	370'00	a	380'00
Santos regular	355'00	a	360'

Pessetes els 100 kilos.

Cacaus

No han variat els preus, les classes de Fernando Póo son molt escasses y reduídes les operacions.

Pera'l consúm podem considerar els següents preus:

Guayaquil Arriba	» 315	a	320 ptes. 100 kilos
» Balao	» a		»
Fernando Póo 1.ª	» 260	a	270 »
Id. segona	» a		»
Id. tercera	» a		»
Caracas 1.ª	» 425	a	475 »
Id. 2.ª classe	» 325	a	350 »

Canyelles

Sostenen ferms els preus elevats. Han arribat varies partides ab el vapor «Fernando Póo».

Els preus pera'l consúm son:

Ceylan extra superior	25'00	rals kilo
» 1.ª	23'00	»
» 2.ª	22'00	»
» 3.ª	21'50	»
» 4.ª	20'50	»
Xina	15'00	»
Raspadures Ceylan	10'50 a	'

Pebres

Singapoore blanch	17'50	a	»
» negre	15'	a	'
Tabasch o Jamaica	13'00	a	»
Clavells especies	17'00	a	00 »

Barcelona 14 setembre de 1912.

Informació vinicola

de la casa Arnó, Maristany y Companyía

L'atenció del nostre comers está avuy fixada sobre les impresions que's reben de la cullita. Els pobles del baix Penadés, quines veremes se poden dar per acabades, están contents de les classes obtingudes que en gusny prometen esser bones, si'l mal temps no bé precisament els díes de cullita a desmillorar aquest aspecte. De preus se parla de sobre uns ó rals grau y cárrega, a raig de cup, y fins sembla que a n'aquest límit s'han fet algunes operacions.

En el camp de Tarragona les veremes están forsa avensades, donant en general un rendiment inferior el previst, peró en cambi els graus son quasi extraordinaris, haventse graduat mostos 16° y 17°. S'han fet ofertes pels blanchs a rahó de 6 1[2 rals grau y cárrega, peró la propietat se mantó retinguda pretenent a 7 rals.

La darrera setmana ha plogut ab abundancia per la provincia de Valencia, haventse per aquesta causa interromput els quefers de veremes per alguns díes. Les classes fins ara han sigut bones, esperantse que si'l temps d'aquí endevant fos apropiat no s'hauran perjudicat, y en cambi en lo que falta cullir n'haurá sortit beneficiat el rendiment.

Per Fransa els inquieta bastant el temps variable que sufreixen y que no'ls deixa fer les veremes en bones condicions, fins ara han obtingut vins de molt baixa graduació, heventhi alguns que solament han donat 6° y bastants entre 8° y 9°. Els mercats están quelcóm fluixos, cotisantse en algun d'ells vins nous entre 21 y 24 franchs hectólitre segons classe.

Camp de Tarragona, negres, de 13° a 15°, de 18'35 a 22'50 pessetes hectólitre idem.—Idem blanchs, de 13° a 15°, de 19'15 a 25'00 id.—Segarra, de 10° a 12°, de 13'35 a 16'65 id.—Igualada, de 10° a 12°, de 14'15 a 17'50 idem.—Bruch y Pierola, de 11° a 12°, de 15'85 a 18'35 id.—Penadés, blanchs, 10° a 16°, de 14'15 a 21'65.—Vendrell, Cubelles y Vilanova, negres y rosats, de 12° a 14°, de 17'50 a 23'35 idem.—Vallés, de 10° a 11°, de 15'00 a 18'35 idem.—Alella, de 13° a 15°, de 25'00 a 31'65 idem.—Priorat, de 14° a 16°, de 20'65 a 27'50 idem.—Gandesa, de 13° a 15°, de 18'35 a 23'35.

Y en les demés regions, els preus sobre moll de Barcelona són:

Alacants de 14° a 16°, de 24'15 a 27'50 pessetes hectólitro.—Valencies, negres y rosats, de 13° a 15°, de 20'00 a 24'15 idem.—Valencies tintoreres, de 12° a 15°, de 20'85 a 25'85 ptes. hectólitre.—Utiel y Requena, de 10° a 11°, de 15'40 a 18'35 id.—Mestrat alt de color, 12° a 13°, de 00'00 a 00 idem. —Manxes blanchs, de 12° a 13°, de 19'15 a 23'35 idem.—Huelves blanchs, de 12°, de 21'65 a 00'00 id.—Osca negres, de 14°, de 00'00 a 00'00 idem.—Cariñenas, de 15° de 00 a 00.

Mosts ensofrats, de 1'45 pta. 1'65 grau y hectólitre.

Misteles blanques, de 9° a 10° de dols, de 47'50 a 54'15 pessetes hectólitre.

Idem negres, de 10° a 11° de dols, de 45'85 a 50 pessetes hectólitre.

Moscatells, de 9° a 10° de dols, de 46'65 a 53'35 pessetes hectólitre.

Productes Enológichs

Informació de la Societat Enológica del Penedes.—Vilafranca

	100 kl. His 100 kl.	25 kilos El kl.	Al detall El kl.
Acit cítrich	470		4'80
Acit sulfurós anhidre en cilindres de ferro	200		2'25
Acit tártrich	370		4
Cola de peix Sallansky primera			50
Clarificants concentrats líquits:			
A. Pera vins blanchs	200		2'50
B. Pera vins de taula	175		2'50
Gelatina extra en fulles			5
Gelatina pura classe corrent			2'50
Gelatina Valette, en pastilles	185		2
Metabisulfit de potassa (sense arsénich)	125		1'75
Tanino al alcohol extra	600		6'50
Llevats seleccionats			
Solució sulfurosa			
Acit sulfúrich			0'30
Carbonat de potassa	150		2
Potassa blava			1
Tartrat neutre de potassa			4
Cremor tártar (bitartrat de potassa)			
Carbó descolorant pur	100		1'50
Tanino al éter	700		7'50
Fosfat amónich	175		2
Permanganat de potassa			3
Amiante en pols	470		5
Carbolina			2

Mercats de Catalunya

Borjes Blanques

14 Setembre.

Blat	de 14'75	a	15'50	quartera
Ordi	» 8'	a	8'75	»
Civada	» 7'25	a	7'50	»
Monjetes del país	» 28'00	a	30'00	»
Faves	» 11'	a	11'25	»
Favons	» 11'25	a	11'50	»
Vesses	» 12'50	a	13'	»
Panis	» 10'50	a	11'	»
Patates del país	» 00'75	a	1'00	arroba
Idem de montanya	» 1'25	a	1'50	»
Alls	» 1'	a	1'25	el forch
Ceves	» 1'	a	1'10	les 30 ar.
Atmetlles	» 18'50	a	20'50	quartera
Nous	» 12'50	a	13'00	»
Gallines	» 7'00	a	9'00	parell
Pollastres	» 4'00	a	6'00	»
Conills	» 2'	a	3'	»
Ous	» 1'50	a	1'60	dotzena
Olis	» 5'50	a	5'75	quartà
Olives	» '	a	'	s. classe
Vins	» 00'00	a	0'00	cárrega
Ferratges: Aufals	» 2'75	a	3'00	quintà
Bestiar: Porqui	» 0'00	a	0'00	carnicera

Figues, de 1'25 a 1'50 pessetes l'arroba.

Sabó del país, de 4 a 10 pessetes arroba.

Carbó, de 4'00 a 4'25 pessetes el quintar.

Equivalencies.—La quartera equival a 74 litres.—La carga (mesura) a 120 litres.—La carga pes) oli a 117 kilos.—El quintá de 40 kilos.—(La arroba de 10 kilos.—El canti de 12 porrons (1 litre 1 porró).—Quartá de 4 quartes, igual a 2'02 litres o 3'00 kilos.—La carnicera de 1 kilos 600 grams.

Calaf

14 Setembre.

Blat	de 30'42	a	'	100 litres
Ordi	» 12'67	a	'	»
Civada	» 10'50	a	'	»
Monjetes	» '	a	'	»
Besses	» 19'	a	'	»
Cigrons	» '	a	'	»
Erp	» 14'49	a	'	»
Guixes	» 16'90	a	'	»
Llevor trepadella	» 9'85	a	'	»
Patates	» '	a	12'50	100 kilos
Gallines	» 6'00	a	10'	parell
Pollastres	» 2'50	a	6'00	»
Conills	» 10'	a	14'	dotzena
Perdius	» 18'	a	20'	»
Ous	» 0'00	a	1'40	»
Palla	» '	a	3'50	100 kilos
Trepadella	» '	a	9'00	»
Boll de trepadella	» '	a	9'	»
Bestiar: Porqui	» '	a	'	un
Porch engreixat	» 0'00	a	'	kilo
Ciment	» 1'25	a	'	100 kilos

Carbó de pedra (lignito) a 2'50 ptes. 100 kilos.

Equivalencies.—La quartera equival a 71 litres.—El quintá de 40 kilos.

Espluga de Francolí

12 setembre.

Blat	de 14'00	a	15'00	100 kilos
Mestall	» 11'00	a	13'	»
Ordi	» 8'00	a	8'50	»
Civada	» 0'00	a	7'	»
Monjetes	» '	a	'	»
Favons	» 12'00	a	13'	»
Besses	» 13'00	a	14'00	70 kilos.
Cigrons	» 17'00	a	20'	»
Llovins	» 8'00	a	'	»
Erp	» 10'00	a	11'	»
Patates	» 1'00	a	1'10	arroba
Avellanes	» 24	a	25'	quartera
Admetlles	» 19'	a	21'	»
Nous	» '	a	'	»
Gallines	» 7'	a	11'	parell
Pollastres	» 3'00	a	6'	»
Conills	» 1'00	a	4'00	»
Ous	» 1'40	a	1'50	dotzena
Olis	» 4'00	a	5'00	quartà
Vins	» 20'00	a	25'	cárrega

de 121'50 litres.

Bestiar: De llana	de 2'00	a	2'40	carnicera
Porqui	» 2'00	a	2'10	»

Equivalencies.—La cárrega (mesura) a 121 litres.—El quintá de 11'6 kilos.—La arroba de 10'40 kilos.

Figueres

12 Setembre.

Blat	de 20'63	a	21'08	hect.
Mestall	» '00	a	'	»
Ordi	» 13'13	a	13'75	»
Civada	» 9'38	a	11'25	»
Blat de moro	» 16'25	a	'	»
Segle	» '	a	'	»
Monjetes	» 31'25	a	35'00	»
Mongets	» 33'75	a	37'50	»
Faves	» '	a	16'25	»
Favons	» '	a	18'25	»
Besses	» '	a	20'25	»
Cigrons	» 31'25	a	35'00	»
Mill	» 25'00	a	'	»
Panis	» 20'00	a	'	»
Patates	» 7'22	a	8'82	q. m.
Alls	» 0'75	a	1'25	forch
Ceves	» 0'15	a	0'70	»
Capons	» '	a	'	parell
Gallines	» 6'00	a	9'	»
Pollastres	» 3'50	a	5'50	»
Conills	» 3'00	a	5'00	»
Anechs	» 4'50	a	6'50	»
Oques	» 4'50	a	6'50	una
Polles d'India	» '	a	'	»
Galls »	» '	a	'	»
Ous	» 0'00	a	1'60	dotzena
» 30 dotzenes	» 49'00	a	50'00	»
Olis	» 116'95	a	129'05	kect.
Userda	» 3'50	a	3'75	quintà
Civada granada	» 1'25	a	1'50	»
Palla	» 1'75	a	2'00	»
Aufals	» 0'00	a	0'00	»

Bestiar:

De llana	» 16'00	a	20'	de 1 any
Porqui (grassos)	» '	a	'	10 kilos

Equivalencies.—La quartera equival a 80 litres.—La cárrega (pes) a 120 kilos.—El quintá de 40 kilos.—La arroba de 10 kilos.—El mayal d'oli 11'200 kilos o 12'40 litres.—El mayal de vi 15'48 litres.

Concurrencia regular.

Girona

14 Setembre.

Blat	de 23'50	a	25'00	100 kilóg.
Mestall	» 19'00	a	20'00	»
Ordi	» 19'00	a	21'50	»
Civada	» 21'50	a	22'50	»
Blat de moro	» 21'00	a	21'50	»
Fasols	» 45'00	a	60'	»
Faves	» 25'00	a	27'00	»
Pésols	» 00'00	a	00'00	»
Cigrons	» 44'00	a	150'	»
Ous	» 1'70	a	1'80	dotzena
Arrós	» 68'00	a	74'	100 kilóg.
Garrofes	» 17'00	a	18'	»
Palla	» 7'00	a	0'	»
Patates	» 11'00	a	13'	»
Olis	» 125'00	a	130'	»
Vins	» 35'00	a	40'	»
Formatges	» 2'00	a	2'50	el kilóg.

Bestiar:

Vaques	» 365'00	a	425'	
Bous	» 475'00	a	575'	
Porchs	» '	a	'	
Xais	» 12'	a	23'	

Granollers

12 setembre

Blat	de 22'85	a	'	hectólitre
Blat de moro	» 17'15	a	'	»
Besses	» 21'45	a	'	»
Civada	» 10'70	a	'	»
Cigrons	» 45'75	a	'	»
Faves	» 17'15	a	'	»
Favons	» 19'30	a	'	»
Llovins	» '	a	'	»
Monjetes: paretanes	» 34'30	a	'	»
» catalanes	» 33'55	a	'	»
» ganxetes	» '00	a	'	»
» de color	» 37'	a	15'	»
Ordi	» 12'85	a	'	»
Trepadella	» 14'30	a	'	»
Patates: Bolado	» 11'25	a	'	q. m.
» bufe	» 10'00	a	'	»
» pera sembrar	» '	a	'	»
Ous	» 2'	a	'	dotzena

Martorell

12 setembre.

Blat	de 22'	a	30'	100 kilos
Ordi	» 19'	a	20'00	»
Civada	» 18'	a	19'	»
Blat de moro	» 23'00	a	24'00	»
Monjetes cullita propia	» '	a	'	»
Monjetes forasteres	» 54'	a	55'	»
Faves	» 22'	a	23'	»
Favons	» 23'00	a	25'	»
Besses	» 24'	a	25'	»
Cigrons	» 47'	a	48'	»
Patates bufé	» 13'	a	14'	»
» bolado	» 14'	a	15'	»
Admetlles	» '	a	'	hectólitre
Nous	» '	a	'	»
Gallines	» 10'00	a	13'50	parell
Pollastres	» 7'00	a	10'00	»
Conills	» 4'00	a	6'00	»
Anechs	» 5'	a	7'	»
Oques	» '	a	'	una
Ous	» 1'75	a	1'90	dotzena
Olis	» 119	a	120	hectólitre
Vins	» 23'00	a	27'00	»
» novell	» '	a	'	»
Alcohols	» 120'	a	125'	»
Avellanes	» 00'00	a	00'00	»
Palla	» 0'00	a	0'	quintá
Aufals sech	» 0'00	a	0'	»
Bestiar: De llana	» 0'00	a	0'00	kilo
Porqui	» 0'	a	0'00	kilo
Fruites: Peres	» 0'00	a	0'00	quintá
Melons	» 0'00	a	0'00	»
Raims	» '00	a	'00	15 arrobes
Planter:				
» col	» 0'	a	00'	el cent
» tomátechs	» 0'	a	0'00	»
» enciam	» 0'	a	0'00	»
» pebrots	» 0'	a	0'00	»

Equivalencies.—La quartera equival a 69'518 litres.—La carrega (mesura) a 121'40 litres.—La carrega (pes) a 120 kilos.—El quintá de 40 kilos.—La arroba de 10 kilos.—Quartá de 16 quartes, igual a 4'15 litres.—La carnicera 3 terces, 1'200 kilograms.

Mollet

10 Setembre.

Blat	de 21'00	a	22'00	100 kilos
Ordi	» 15'00	a	16'00	»
Civada	» 14'00	a	14'50	»
Blat de moro	» 19'00	a	20'00	»
Fesols	» '00	a	'00	»
Faves	» 15'00	a	16'00	»
Favons	» 14'00	a	14'50	»
Besses	» 18'00	a	19'00	»
Cigrons	» 45'00	a	50'00	»
Llevor trepadella	» 22'00	a	23'00	»
Erp	» 00'00	a	00'00	»
Guixes	» 18'00	a	19'00	»
Monjetes paretanes	40'00	a	42'00	»
» ganxetes	» 47'00	a	49'00	»
» blanca	» 46'00	a	46'50	»
» cara girada	42'00	a	44'00	»
Gallines	» 10'00	a	12'00	parell
Pollastres	» 6'00	a	7'00	»
Conills	» 3'50	a	4'00	»
Colomins	» 2'50	a	3'00	»
Anechs	» 5'00	a	6'00	»
Ous	» 1'80	a	1'90	dotzena
Patates grogues	» 11'00	a	12'00	Els 100 k.
» bufé	» 8'00	a	9'00	»
Porchs grassos	» 2'15	a	2'20	1'200 k.
Mamellons	» 24'00	a	27'00	un

APAR